

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnishtvu prejema:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izkaže vsak dan svojo izjavo o naročniku in prejemniku.

Inserati veljajo: peterstopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnice, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Prenosna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne osk.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Madžarske zmage.

Dunaj, 2. majnika.

Korak za korakom si izvojuje Ogrska poleg Avstrije popolnoma samostojno stališče in priznanje svoje državnopravne individualnosti kate- re končni cilj je personalna unija obeh »polovic« naše monarhije. Dole- sledno podlega pri tozadevnih prizadevanjih avstrijska vlada ter izgnu- lja na terenu, na katerem se še naha- ja oni kupček skupnosti, ki se tali od leta do leta kakor kepa snega.

S posebno spretnostjo vporablja ogrska vlada zlasti kritične politične situacije, v katerih se nahajajo av- strijski kabineti ter bas v takih tre- nutkih stopa s svojimi zahtevami na dan, v katerih nimajo avstrijske vla- de dovolj opore v totranski javnosti. Tako je bilo tudi v zadevi vojaškega kazenskega procesa. Tradicionalna vojaška politika je od nekdaj videla v enotnosti takozvanega službenega jezika t. j. nemščine v celi monarhiji nekako garancijo za enotnost arma- de. Tem krogom se je zdelo celo nuj- no potrebno vzdržati ta princip na onem polju, ki je le toliko vojaško, ker eksistira pri nas za člane armade posebno vojaško kazensko sodno postopanje. Skozi desetletja so se ravno ti krogi vpirali tako nujni reformi voj. kazenskega procesa, baš radi te- ga, ker so se bali, da zastavi Ogrska vse svoje sile za »pravice« ogrskega »državnega jezika«, mažarsčine.

In ko je postalo celo vprašanje vendarle skrajno aktualno, ter so se pričela tozadevna pogajanja, je se vedno cela javnost pričakovala da Ogrs s svojimi zahtevami ne prodere- jo. Toda ravno v kritičnem trenutku se je baron Bienerth sam oropal naj- sigurnejše opore — avstrijskega parlamenta in kakor udarci težkega kladiiva so zveneli ogrski »bojni kri- kie« za pravice mažarsčine na njegov kabinet. Grof Khuen ni pozabil z vso odločenostjo poudarjati, da je cesar sam potrdil takozvani program de- veterih, v katerem se nahaja tudi za- hteva po reformi voj. kazenskega procesa v smislu modernih princi- pov in vpoštevanja mažarsčine kot edino priznanega ogrskega državne- ga jezika. Danes, ko je doba dolgo- trajnih konferenc in konfliktov kon- čana, se lahko trdi, da je avstrijska vlada že od začetka podlegla ogr- skim zahtevam ter se takorekoč bra- nila in upirala le »ut aliquid fieri vi- detur«.

Boj je končan in pred nami leže rezultati avstro - ogrskega jezikov- nega spora, ki jasno kažejo da je v principu ostalo ogrsko stališče zma- govito in to ne toliko na škodo enot- nosti armade, kakor na škodo jezi- kovnih interesov onih narodov, ki dajo državi večino njene oborože- ne moči, pred vsem na škodo Slova- nov.

Mažarsčina bo v novem voj. kaz. procesu uvedena poleg nemščine kot privilegirani jezik. Vsa vojaška so- dišča na Ogrskem bodo postopala v takozvani notranji službi mažarsko, v Avstriji nemško. Vsak obtože- nec se bo sicer zasliseval v njego- vem materinskem jeziku, toda ker so vojaški sodniki po večini zmožni le nemškega ozir. mažarskega jezika, je ta določba praktična pred vsem le za Nemce in Madžare, med tem ko bo za druge posredoval tolmač. Kar ve- lja za obtožence, to pa ne velja niti za priče, niti za izvedence, niti za za- govornike; pri vseh teh osebah, ka- terih izpovedi in izvajanja gotovo niso nič manjšega pomena, kakor iz- povedi obtožence samega, velja iz- ključno mažarsčina in nemščina. V očigled temu dejstvu, ki postavlja vse principe modernega kazenskega postopanja naravnost na glavo, ki eklatantno ruši jezikovne pravice ve- čina državljanov v prilog dvema pri- vilegiranim narodoma, smatramo reformo voj. kazenskega postopanja navzlic uvedbi principa javnosti in uštenosti za ponesrečeno.

Baron Bienerth, ki je v teku po- gajanj pokazal le dvoje lastnosti: po- polno »ravnodušnost« napram pravi- cam slovanskih jezikov in pa po- manjkanje vsake energije napram mažarskim zahtevam je v lovorov venec svojih zaslug vpletel nov list. Kdaj bo mogla država ta venec polo- žiti na politični grob njegovega siste- ma?

Novi brambni zakon.

Dunaj, 2. maja.

V najkrajšem času bodo predlo- žene zakonske osnove, ki tvorijo sku- paj takozvano brambno reformo ogr- skemu državnemu zboru in v Avstri- ji bodo istočasno objavljene natanč- nejše določbe teh zakonskih osnov, ki so za bodoči vojaški ustroj naše mo- narhije velesnamenite. O novem vo- jaškem kazenskem procesu spregovo- rimo na drugem mestu, tu le navaja-

mo nekatere že sedaj znane splošne določbe novega brambnega zakona.

Kakor znano, so v nekaterih dru- gih velikih državah že dolgo časa opustili 3letno vojaško službo, ki po- menja v sedanjem tako razvitem go- spodarskem življenju veliko škodo baš za najsilnejše in najmlajše naro- dove moči. Praksa je pokazala, da se dajo mladeniči, katera kliče vojaška dolžnost v armado, vojaško dobro iz- veždati tudi v dveh letih. Tudi naša monarhija se je končno odločila zni- žati službeno dobo navadnega vojaka za eno leto in novi brambni zakon uvaža (najbrž že z l. 1912.) dveletno vojaško službo za večino vojaških kategorij. Pokazalo se je tudi, da in- teres armade ne zahteva absolutno onih številnih in dolgotrajnih vojaš- kih vaj, h katerim kliče naš doseda- nji brambni zakon doslužene vojake, jih leto za leto trgajoče za cele me- sece iz njihovega poklica ter zlasti nižjim slojem prav občutno krateč zaslužek. Novi brambni zakon bo re- formiral tedaj tudi vojaške vaje in sicer v tem smislu, da zmanjša njih število ter skrepi njih dobo.

Na drugi strani zahtevajo te re- forme seveda primerno zvišanje šte- vilo onih, katere kliče dolžnost vsako leto pod orožje, zato gre roko v roki z skrajšanjem vojaške službe in vo- jaških vaj zvišanje takozvanega re- krutnega kontingenta. Število onih mladeničev, ki bodo v zanaprej mo- rali vsako leto v vojske, se bo pri- merno zvišalo in bo po novem bram- bni zakon rekrutni kontingent ka- kor se zadržuje, za ca. 17% večji, ka- kor dosedanj, to bo znašalo letno 212.000 mož.

Poleg teh najvažnejših princi- pov, ki jih vsebuje novi brambni za- kon, bo uveljavljenih celo vrsto no- vih določb, ki se tičejo vojaške služ- be, enoletnega prostovoljstva vojaš- kih dopustov itd. O njih bomo svoj čas še podrobno poročali.

Poljaki in slovenski klerikalci.

Slovenski klerikalci so do za- dnjega časa odklanjali vsake stike z ostalimi slovanskimi narodi. Končno pa so vendarle uvideli, da »človeku ni dobro biti samemu«, zato so se jeli ozirati po zemljah slovanskih ter sti- kati po prijateljih.

Pravoslavni Slovani pri njih sploh ne pridejo v poštev, Čehi so jim

presvobodomiselní, preostali so jim samo še Hrvati in Poljaki, ki so ka- kor Slovenci katoliškega veroizpove- danja.

Klerikalci, ki so sicer proglašali načelo »samo mi in mi sami«, so uprli najprvo svoje oči na sosedne Hrvate.

Če bi trdili, da jih je k temu na- potila zgolj plamteča bratska ljube- zen, bi ne govorili resnice, ker je no- torično znano, da so ljubav k Hrva- tom narekovali zgolj spekulativni na- meni, ki so se osredotočili na to, da se s hrvaško pomočjo okrepi položaj slovenske klerikalne delegacije v parlamentu v toliko, da zasede »per tot discrimina rerum« končno ven- darle ministrski stolček vodja sloven- ske klerikalne stranke.

Klerikalcem, ki so se prekrstili, da bi Hrvatom nametali peska v oči, kar preko noči v »planinske hrvaške pravaše«, se je sicer posrečilo vjeti na svoje limanice del naivnih Hrva- tov, toda ti kalini niso zadostovali, da bi ustvarili klerikalne pozicije na Dunaju bogsigavedi kako imponujo- če.

Za to so pričeli dr. Šusteršič in drugovi obračati svoje zaljubljene poglede na Poljake, ki so se jim zde- li najprikladnejša lestva, po kateri bodo lahko splezali kvišku.

Najprvo so započeli ljubavne od- nošaje s poljsko ljudsko stranko in na jesen l. 1909 so že napovedovali slovesno svojo zaroko, ki bi se imela izvršiti na vsaklerikalnem sloven- skem shodu v ljubljanskem »Unio- nu«.

Toda takrat jih je pustil pred- sednik poljske ljudske stranke Jan Stapinski sramotno na cedilu. Nesrečna ljubezen s poljsko ljud- sko stranko pa naših klerikalnih ju- nakov ni ostrašila: jeli so razpenjati svoje mreže na druge strani.

Ustanovili so v Ljubljani »Dru- štvo ljubiteljev poljskega naroda« in na ustanovni občni zbor tega društva se jim je posrečilo izvoliti predsedni- ka poljske krščanske - socialne stran- ke Jasinskega. S tem je bila igra do- bljena. Jasinski je namreč obljubil, da za revanžo ustanovi v Krakovu »Towarzystwo przyjaciół południo- wych Słowian« in klerikalci so že v naprej obljubili, da se udeležijo tega ustanovnega občnega zbora v čim največjem številu, da dokumentujejo s tem poljsko - slovensko bratstvo, slovensko - poljsko vzajemnost.

Ustanovno zborovanje »Towar- zystwa przyjaciół południowych Slo-

wian« je bilo napovedano na dan 30. aprila.

Ze tedne preje so slovenski kle- rikalni in po njih poljski listi napo- vedovali, da bo pri tej priliki prišlo do znamenitih političnih manifesta- cij in da se bodo ob tem času vršile v Krakovu velevažne politične kon- ference, katerih se bodo s poljske in slovenske - klerikalne strani udele- žili najuglednejši politiki, pred vsem pa cela vrsta bivših državnih po- slancev.

In napočil je znameniti dan 30. aprila.

V Krakovu vidimo zbrane: ple- menitega Sukljetja, dr. Lampeta, de- kana Koblarja, dr. Lenarta, zname- nito dvojico Ivana Kregarja in Ivana Štefeta, dijaka Steleta in Jeločnika.

A kje so dr. Šusteršič, Pogačnik, Žitnik in Jare, kje sta dr. Gregorčič in Fon, kje so dr. Korošec, dr. Ver- stovšek in dr. Benkovič?

Kje so tisti bivši državni po- slanci, ki so bili napovedani in pri- glašeni?

Vsi so ostali lepo doma v zapeč- ku!

Ali ni to značilno? Toda kdor vi- di nekoliko globlje za kulise klerikal- ne politike, temu se stvar ne bo zde- la čisto nič čudna.

Zbliževanje med posamnimi slo- vanskimi narodi — in naj bodo to tudi Poljaki in Slovenci — ni nikdar po okusu gotovih krogov, posebno pa ni to dovolj nemškim krščanskim socialcem.

To dobro vedo naši klerikalci. In ker je Šusteršič v zadnjem času stopil v najintimnejše odnošaje s krščanskimi socialci in ker ima mnogo upanja, da bo to razmerje, ki se sicer doigrava samo pod odejo, postalo tudi plodonosno, je smatral za umestneje, da se napovedane poli- tične konference reducirajo na mini- mum in da se »krakovskega« pobra- timstva ne udeležijo nobeden izmed bivših klerikalnih državnih poslan- cev.

Zato sta šla v Krakov samo Su- kljet in Lampe, spremljana od Diosku- rov Kregarja in Štefeta.

Tako je ostal volk sit, koza pa ce- la...

Prireditve v Krakovu so torej po zaslugi naših klerikalcev močno podobne pravcati komediji in tisti, ki so se dali potegniti, so bratje Poljaki. Obzljajemo to iz srea, ker smo v res- nici iskreni prijatelji vsakega po- globljenja prijateljskih razmer med posamnimi narodi slovanskimi in ker

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Saljiva povest; spisal L. Šepetavec. (Dalje.)

Tedaj je pa Boltežar Krmežljav- ček zaničljivo odmahnil z roko in je ravnodušno rekel:

»Kaj meni mar ta fant, saj ni- sem jaz njegov oče, jaz sem mu le posodil svoje ime.«

Ko je Tomaž slišal te besede, je izpustil sifonko iz rok.

»Kaj pravite oče — da niste moj oče?«

»Tiho,« je takrat zaklical župnik gospod Janez Bradavica. »Ti si spo- znan za noreca in nimaš nič vprašati, ampak samo ubogati. Spravi se in pojdi z nami in sram te bodi.«

In s trdo roko je prijel župnik Tomaža za ramo in ga stresel, da bi se bil skoraj zvrnil, med tem ko je oče Krmežljavček eksekutorju Smo- letu zaupno rekel:

»Če bi imel jaz kaj govoriti, bi mu jih zdaj pripeljal okrog ušes ta- ke, da bi luna mrknila.«

V sobi je vladal silen šum. Vse je vpilo in tulilo in razsajalo. Eni so

se iz Tomaža noreca delali, drugi so ga hoteli osvoboditi. Samo Tomaž se ni ganil, nič zinil, nič se ni branil in ko je oča Boltežar končno s hudimi besedami in izdatnimi udarci napra- vil malo prostora, sta župnik Bradavica in eksekutor Smole zagrabila Tomaža vsak za eno roko in ga vle- kla iz hiše. In nihče ni zapazil, da ima na nogah in na rokah ženske hlače. Cela drhal iz gostilne je sledila To- mažu in na ulici so se ji pridružili še novi ljudje: In vsi so tulili. Ljudje so odpirali okna in gledali kaj da je in tudi gospa Ines je prihitela na okno in se je silno prestrašila, ko je za- gledala Tomaža, ko je v ženskih hla- čah omahoval med župnikom in med eksekutorjem. In ko so bili Tomaža že spravili v Smoletovo stanovanje in hišna vrata zaprli, je množica še vedno vtrajala pred hišo in pela pesmico o prefrignanih kaplanih, dokler niso čuvaji nočnega miru za- čeli sakramentirati.

XII.

Tomaž je potreboval mnogo ča- sa predno je prespal svojo kanibal- sko pijanost. A tudi ko je bil že davno vzbujen, se ni upal iz postelje in je vselej zamižal in smrčal na glas, ka- dar je eksekutor Smole prišel pogle- dat v njegovo kamrico.

Do popoldneva so pustili Toma- ža spati, saj je imel župnik Bradavi-

ca dovolj opravka z izpraševanjem eksekutorja Smoleta, ki je moral na- tančno pripovedovati kako je Tomaž živel in kaj je počenjal. Boltežar Krmežljavček je sedel pri mizi in zeval, kajti ni ga čisto nič zanimalo to po- ročevanje in izpraševanje in veliko raje bi bil šel v mesto, saj je poteklo že mnogo let, kar ni videl Ljubljane. Tudi sedaj bi ne bil prišel v Ljublja- no, da ni župnik prevzel vseh stro- škov.

Eksekutor Smole je ljubil pravi- co in resnico in je odkritosrečno po- vedal vse, kar mu je bilo znano. Žup- nik Bradavica si je segal v lase in vzdihoval zaradi Tomaževe pokvar- jenosti ter vmes ošteval eksekutorja, zakaj mu ni že prej poročal, da To- maž ne hodi v šolo in da je postal iz- pridnec.

»Vi ga imate na vesti,« se je bu- doval župnik. »Vam je bil zaupan in vi ste krivi, da je postal. Povem vam, Smole, pazite, da ne bodo na Dunaju izvedeli, kako ste zanemarili svojo krščansko dolžnost. Če izve presviti- cesar, vam še vzame penzijo in srebr- ni zaslužni križec.«

»Pa ja ne,« je bridko ječal Smo- le. »Oh, ta malopridnež: zakaj sem ga vzel v hišo. Lump je vseh lumpov. Ne zameri Boltežar! Sicer je tvoj sin — «

»Ni res,« je hladnokrvno izjavil Boltežar. »Moj ni...«

»Tiho,« je zagrmel župnik Janez

Bradavica. »Za fanta skrbim jaz... to se pravi moj tovariš, župnik Ste- balar, ki je zdaj v Ameriki in ki se iz same človekoljubnosti za Tomaža zanima. Samo ker ve, da je talenti- ran.«

Smole je nekaj vedel o razmerju župnika Stebalarja z rajnko Nežo Krmežljavko in ni nič vprašal, Bol- težar Krmežljavček pa se je porogljivo smehljaj.

»E, kaj bi govorili,« je dejal.

»Fant pravzaprav ni napačen.«

»Pokvarjen je! Nič vreden ni! Lump je! Lumparija mu tiči že v krvi.« Tako se je ljutil župnik in udaril po mizi, da je eksekutor sko- raj znak padel, med tem ko se je Bol- težar zopet samo smejal in pri tem mislil na župnika Matevža Stebalar- ja in njegovih edeninideset tovari- šev.

Pri obedu je morala tudi Natali- ja povedati, kar je vedela o Tomažu. Pripovedovala je pač mnogo, a pove- dala je same take stvari, da se je Boltežar Krmežljavček vse bolj sme- jal in končno ves navdušen zaklical:

»Raca na vodi — pravzaprav, je pa fant tak, da so ga njegovi očete lahko veselili. Res, škoda, da Tomaž ni moj sin!«

»Tiho,« je zagrmel župnik Bra- davica in jasnó pogledal Boltežarja. »Tomaž je malopridnež; a jas po- znam nekoga Boltežarja, ki mu je

prav sumljivo podoben. Prav enake lastnosti imata.«

»Pa med njegovimi dvaintride- setimi očeti vendarle ni tistega Bol- težarja, ki ga imate vi v mislih,« se je odrezal stari policaj mračnoselski, ki mu je že vse skupaj presedalo, ker mu je rekel njegov notranji glas, da se župnik prav po nepotrebnem hu- duje na Tomaža.

Boltežarjeva predrznost je spravi- la župnika v zadrego. Bal se je, da bi Boltežar še pričo Natalije povedal, na katere Tomaževe očete misli in zato je pogovor hitro prekinil.

Popoldne je prišel Tomaž na sodbu. Glava ga je bolela in oči je imel zatekle in potr je bil tako, da si ni znal nič pomagati in da ga je mi- nila vsa nesramnost, ko ga je začel župnik Janez Bradavica s budimi be- sedami bičati in mu očitati vse nje- gove pregrehe ter ga stigmatiziral kot zavrženo bitje, ki bo končalo na vešalov.

»Samo iz posebnega usmiljenja, samo iz ozirov na tvojeja v časti oši- velega očeta sem pripravljen ti po- magati na pravo pot,« je končal žup- nik svoje oštevanje. »Če prisežeš, da se boš poboljšal, da boš dober, mar- liv in ponižen, pojdem do presvitle- ga gospoda knežskofo prosit, naj te vzaamejo v Alojzjevišče, da boš lah- ko študiral in postal mašnik. Ali pri- sežeš?« (Dalje prih.)

tudi mi čutimo potrebo, da stopimo Slovenci v čim najtesnejše prijateljske stike z narodom poljskim.

Res je sicer, da termometer naših čustev do Poljakov ne stoji tako visoko, kakor bi lahko, toda tega se deloma krivi Poljaki sami, ki so v parlamentu vedno in vselej tirali protislovansko politiko in ki niso nikdar kazali srca niti za najbolj upravičene slovenske narodne in kulturne zahteve.

Če se bo to razmerje Poljakov nasproti Slovencem v bodočnosti spremenilo in sicer na bolje, bo to gotovo v našo narodno korist, toda bomo se, da ta korist v narodnem oziru ne bo posebno velika, ako se bodo bratje Poljaki naslanjali zgolj na naše klerikalne politične komedijante, katerim služijo najzvišenejše ideje zgolj v to, da jih izrabljajo v svoje samopašne strankarske koristi.

Shod v Škocjanu.

V nedeljo, dne 30. m. m., vršil se je tukaj shod narodno-napredne stranke. Shod je bil sklican kot zaupen. A razboritemu kaplanu Komljanecu, ali kakor mu pravimo tukaj ta »zelenemu Tončku«, se je vendar posrečilo izvedeti za to in sedel je že pol ure pred shodom v gostilni gospoda Durbje, da si je nekako izrazil, da kdor prestopi prag te hiše, bo sigurno pogubljen, on sam pa ga ne prestopi drugače, kakor če bi moral iti obhajati. A shod ga je premotil in sedaj Škocijanci z veseljem čakamo, kdaj se odpre pekel in požre »ta zelenega Tončka«.

Ko so se pripeljali zaupniki iz Mokronoga in z njimi gospod Ribnikar, uvideli so takoj, da treba shod proglasiti javnim. Povabljeni zaupniki so se potem kratko posvetovali, kaj ukreniti zastran bližajočih se državnoborskih volitev. Storil se je načeln sklep postaviti kandidata narodno-napredne stranke, a proglasitev istega se pridrži še za en teden. Nadalje so sklenili, da se takoj odpre javen shod. Kaplan Komljanec je že med posvetovanjem zaupnikov delal preprič in nemir. A ko je gospod Ribnikar v imenu izvrševalnega odbora otvoril shod, jel se je kaplan takoj zaletavati z nekimi formalnostmi. Ko se ga je hotelo poučiti, kako se je obnašati na shodu, jel je rogoviliti ter sploh kazati, da mu je na tem, da shod razbije. Gospod Ribnikar ga opozori na zakon o volilni svobodi, ter izjavi, da ga pusti takoj iztirati, ako ne bo miren. A Tone se ni dal pomiriti in navzoči kmetje so postajali srditi, končno pa so ga hoteli postaviti pod kap in ga tudi že prinesli do vežnih vrat. In kaplančec se ima zahvaliti le gospodu Smrekarju iz Mokronoga, da ni obeutil trdih kmetjskih pesti. Gosp. Smrekar je pripeljal kaplana nazaj na shod ter ga potem varoval kot pestunja svojega varovanca, ker sicer bi mu razjarjeni kmetje preveč pokazali, kaj mislijo o takih ljudeh.

Nato je jel govoriti gospod Ribnikar. Povedal je klerikalcem takih in tako britkih, da je lahko vsak spoznal, kam nas vodi politika ljudskih separjev. Navzoči kmetje, katerih je bil nad 100, dasi smo poslali vabila le štirim zaupnikom, so mu navdušeno pritrdili in ponovno ploskali. Nato je nastopil gosp. Bučar s svojim gospodarsko poučnim govorom, kateremu so kmetje - vinorejci z veliko pazljivostjo in zanimanjem sledili. Za gospodom Bučarjem je dobil besedo »zeleni Tonček«, ki je jel pridigovati o turški nevarnosti, ki preti naši državi in kmetu in še več takih neumnosti. Nastal je grohovit smeh in šalji divjavi na kaplanov govor kar niso hoteli ponehati. Ko se je vendar posrečilo pomiriti ljudstvo, je jel kaplan zopet govoriti. Povselp se je do gorostasne laži, da niso novih deželnih dolgov napravili klerikalci, ampak čujte, še naprednjaki, takrat ko so imeli še vpliv na deželno gospodarstvo.

Ta laž pa je bila tudi protubojnemu škocijanskemu kmetu preveč iz sto grl zaslišal se je en klic: »lažnik, stokrat lažnik«. Sploh nastal je tak vihar, da se razburjenega ljudstva ni dalo več pomiriti, kaplančku pa so postala tla tako vroča, da jo je čez napravljeno mu špalir urnih krac odkuril. Nato je govoril še enkrat g. Ribnikar ter pojasnil in razložil še celo vrsto klerikalnih sleparij, za kar je jel zopet ljudsko pohvalo. Kot zadnji govornik je nastopil gospod Smrekar, ki je prav korenito spraševal vest škocijanskim kutarjem, za kar je jel ponavljajoč se aplavz. Ob 7. uri zvečer pa je gospod predsednik župan Činkole, zahvaljujoč se vsem udeležencem, posebno pa govornikom za udeležbo in poučne govore zaključil zborovanje:

Mi vstajamo klerikalce je strah Dolenjem pa se hoče boja, Kjer boja ni, tam zmaga ni, Zato na krov Dolenjci vsi!

Politična kronika.

Za splošno, enako in tajno volilno pravico se je vršil v Araču na Ogrskem velik ljudski shod, na katerem je prebral poslanec grof Bathiany naslednjo, soglasno sprejeto resolucijo: »Današnji ljudski shod zahteva nujno, da se vpelje splošna, enaka in tajna volilna pravica, ki jo je prestolni govor že dvakrat obljubil, še pred uzakonitvijo brambne reforme. Shod pozivlja vse pristaše splošne, enake in tajne volilne pravice, ki se mora izvršiti po županstvih, da se udeležbo boja in ne odnehajo, predno ni zmaga izvojevala.«

Srbska skupščina se je posvetovala o predlogu za obtožbo, ki so ga podali nacionalisti proti bivšemu radikalnemu ministru za notranje zadeve Petroviču, ker je bil dal 29. septembra 1907 umoriti oba brata Novakovića. Bivši minister Petrovič je obširno dokazoval pred skupščino, da je bila uporaba orožja, ki je imela za posledico smrt obeh bratov Novakovič, popolnoma zakonita, ker bi jih sicer ne bili mogli ustrahovati. Tudi je bila sumnja popolnoma upravičena, da je hotel Milan Novakovič, strasten nasprotnik nove vladne oblike, izzvati v policijski prefekturi pravo revolucijo. Kot dokaz, da se je revolucionarno gibanje že začelo širiti, je navajal bivši minister, da je v Grejacu neki kmet usmrtil policijskega komisarja, nekega orožnika pa ranil. Končal je Petrovič s tem, da je dal direktno povelje samo prefektu, ne pa orožnikom in da smrti obeh bratov Novakovič sploh želi ni. Nacionalist Ribarac se je skliceval na sodnijski pravorek, ki je baje izrekel, da uporaba orožja ni bila upravičena in da je bila protizakonita. Vsled tega se ima baviti skupščina v tem slučaju z navadnim umorom. Nasproti temu je izjavil bivši minister, da ni bil nikdar od sodnje zaslišan. Debatata se bo nadaljevala.

Ruska дума je začela zopet svoje delo. Kot prva točka je bil na dnevnem redu zakonski načrt, ki ga je dumi predložil trgovski minister. Zakonski načrt se bavi z zavarovanjem delavcev. V dumi pricakujejo ravno pri tej točki zelo velike debate.

Sasonovo zdravje se je po poročilih »Novoje Vremje« v zadnjem tednu zelo izboljšalo. Telesna toplota je normalna, srce deluje pravilno. Sasonov bo v kratkem nastopil daljši dopust, da popolnoma okreva. Vendar pa se bo vrnil na svoje mesto tudi tedaj, če bi bila potrebna daljša zdravniška pomoč. Doslej ruska vlada niti ne misli na kakršnešbodi izpremembe v zunanjem ministertvu.

Vstaja v Albaniji se vedno bolj širi. Vstaške čete na severu vilajeta Kosovo vedno hujše pritiskajo. Močne arnavtske čete so napadle turški vojaški oddelek v bližini Berane. En del turškega vojsstva so vstasi obkolili in ga hoteli razorožiti, vendar se je vojakom posrečilo, da so se umaknili. V neki drugi bitki, ko so zašli turški vojaki v zasedo, so bili 4 vojaki in 1 poročnik ubiti, drugi so zbežali. Pozneje so našli ubite vojake slečene na bojnem polju. — »Press-bureau« dementira, da bi se bila organizirala v vilajetu Janina 600 mož broječa albanska četa. — Kakor poroča turško vojno ministertvo, so vstasi napadli 26. m. m. od treh strani predstraže kolone Edhem paše, ki se je pomikala iz Gusinji v Selce, pa je čakala v Grupi, da izigne sneg. Ministertvo poroča nadalje, da so v teh bojih bili en častnik in 40 mož ubiti in ranjeni. Čete poveljnika Muhidina so zasedle goro Kastriati in vse višave v bližini tako, da je pot Skader-Kastriati popolnoma varna. Nasproti tem poročilom pa poroča »Vossische Zeitung« s Cetinja, da je pozicija turških čet okrog gorovja Kastriati zelo opasna. Albanci so v ofenzivi in so prizadejali Turkom zelo občutne izgube. Cela gora Šipčanik je polna mrtvecev, katerim jemljejo Albanci vojaško obleko, orožje in municijo. Število mrtvih na turški strani cenijo na 1700. General Torgut Šefket paša je še v Skadru. Med novo došlim vojskostvom, zlasti pa med Grki, vlada velika nezadovoljnost.

O položaju v Maroku poročila še vedno niso zanesljiva. Francosko zunanje ministertvo do sedaj še ni dobilo nobenega obvestila o tem, da je francoski poveljnik Bremond zasedel mesto Fez. — Kakor poročajo iz Tangerja, so vstasi Berberi vjeli nekega avstrijskega podanika v okolici Rasel-Maja. Kljub temu, da mu je to avstrijski konzul odsvetoval, je hotel iti iz Tangerja v Fez, da se bojuje s

sultanovimi četami. Podrobnostih poročil o tem dogodku ni.

Teroristi na Baku so se začeli zopet oglašati posebno v južnih gubernijah. V mestu Baku so se sprijeli teroristi in orožniki. Teroristov je bilo 15, od teh je bilo v boju ubitih 6, devet jih je bilo pa ranjenih, tudi dva orožnika sta bila teško ranjena. V Tiflisu so teroristi na odprti cesti napadli dva orožnika. V Dolem pri Lodzu je streljal terorist na tri redarje, ki so nato tudi začeli streljati na napadalca in ga ustrelili.

V nemškem državnem svetu je kot prva točka na dnevnem redu prvo branje zakona za zavarovalni red. Državni tajnik Delbrück se je z vso verno zavzel za rešitev vladne predloge.

O izpremembi v papeški nunciatu v Haagu krožijo zelo čudne vesti. O sedanjem nunciju se je holandski episkopat pri papežu pritožil, naka je nuncij brez slovesa in ne da bi bil o svoji nameri obvestil Vatikan, kar naenkrat v spremstvu neke dame odpotoval. Papeško državno tajništvo še do danes ne ve, kam se je nuncij obrnil.

Rusko-kitajska vojna je po zadržilih generala Bastianova popolnoma neizogibna. Nekemu poročevalcu nasproti se je general Bastianov izrazil, da je popolnoma gotovo, da Rusija v taki vojni zmaga, ker je Kitajsko popolnoma nepripravljeno.

Revolucija na Kitajskem se vedno bolj širi. Kakor poroča »Rossija« iz Mukdena, se pomikajo velike čete vstašev proti Kantonu, da se pridružijo revolucionarjem, ki mislijo vreči vladarsko hišo. Kakih 10 tisoč vstašev je zbranih okrog Kantona, večidel stradaljoči in napol obupani elementi. Kamor pridejo, odpirajo ječe in oproščajo jetnike. Vojaki, ki jih je vlada poslala proti vstašem, so se pridružili revolucionarjem. Kjer pa so ostali vojaki zvesti, vrše nečloveška grozodejstva nad vjetimi vstaši. Mesto Fucan so vstasi deloma požgali, v Šitungu so umorili prefekta. Tudi na mesta Kwang in Honkong se je vstaja že razširila in mesto Hudza so uporniki popolnoma požgali. Pred Šangajem so zasidrale evropske vesile svoje bojne ladje. Svoje ladje je poslala tja Severna Amerika, Anglesko in Francosko. Tudi iz Mukdena se zbirajo velike čete na pohod proti Kantonu.

Mirovna pogajanja v Mehiki se krepko razvijajo. Vstasi so imenovali za svoje mirovne komisarje Francesca Gomeza, Francoska Madera in Joseja Juareza. Vstasi zahtevajo sodelovanje pri vladi in da imenuje vlada nekatere revolucionarje za provizorične gubernatorje v nekaterih gubernijah, dokler se redne volitve niso izvršile.

Štajersko.

Slovenskemu učiteljstvu. Pod gornjim naslovom je priobčila zadnja »Straža« uvoden članek, v katerem vabi slovensko spodnještajersko učiteljstvo v svoj tabor! (Članek diši po pravljici o mački in mladi miški). Preden se odločimo k temu velevažnemu koraku, prosimo nekoliko pojasnila. Če nas ima S. K. Z. in »Straža« res tako rada, nam bode že z velikim veseljem odgovorila. 1. Kateri »del« učiteljstva je iskal pomoči pri celjski liberalni stranki? Kateri »del« učiteljstva je iskal pomoči pri mariborski klerikalni stranki? S čim in s kakšnimi uspehi se lahko bahajo tovariši, ki so bili slepo orodje v vaših rokah? 2. Zakaj vam boji niso več »ljube«, ko pa vendar greste vsakokrat po popolno zmago? Ali so vaše moči že tako izčrpane, da jih hočete nadomestiti s čilimi iz stanu, nad katerim ste že krhali rabljevi meči? 3. Ali morete dokazati, da ste »priatelj« šole, napredka in učiteljstva le z enim samim slučajem? 4. Če smo mi res »falotje, podle duše itd., itd.«, čemu nas vabite v svojo zvišeno družbo, ko je vendar vse (!!) ljudstvo za nami? Se li ne bojite, da pohujšamo vaše vrste? 5. Zakaj je ravno sedaj najlepša priložnost, ko »lahko« pokažete svojo moč brez nas? 6. Mar mislite, da bi nam koristili zastopniki, ki bi morali na komando v odločilnem trenutku zatajiti svoj poklic, ter govoriti in glasovati proti interesom svojega stanu? 7. Če bi nam pa tudi naša milost dovolila nekaj davno zasluženi priljubljenosti, si zaradi tega naj polomimo značaje in prodamo duše? 8. Ste li v »Straži« res »odkriti« govorili? — Hinavci!

Zadruga rek, obrti za laški okraj je imela svoj občni zbor 30. aprila v Trbovljah. Iz poročila se poznema, da je imela zadruga 110 članov, 64 pomočnikov in 85 vajencev. Blagajno stanje znaša 630 K 99 v. Med drugimi važnimi stvarmi se je sklenila ustanovitev podpornega sklada za obolele ali onemogle člane. Povabljeni g. Rebek je v krasnih besedah razložil pomen zveze obrtniških zadrug za Spodnji Štajer. Sklenilo se je, pristopiti k anjuči se zvezi. J. Zapane se spominja državnoborskih volitev, obžaluje da ne pripada od 38 jugoslav. mandatov nobeden obrtništvu, pač pa pozdravlja, da sta se obe Spod. Štajerske stranke zjediniše skupno delati za izvolitev slov. kandidata v mestni skupini.

Volilno gibanje na Štajerskem. Obrtna zadruga za laški okraj je imela dne 30. aprila v Trbovljah svoj občni zbor. Zadruga šteje sedaj 110 članov mojstrov, 64 pomočnikov in 85 vajencev. Na predlog g. Pintariča iz Trbovelj se je sklenila resolucija, ki toplo pozdravlja kandidaturu obrtnika g. J. Rebeka v celjskem mestnem volilnem okraju. — Miroljubni dr. Korošec. Predzadnje nedeljo je dr. Korošec naglašal na shodu v Dramljah, da želi miren in stvaren volilni boj v Savinski dolini. Sedaj pa poročata »Straža« in »Slovenec« z velikim triumfom, da so vrgli klerikalci v Št. Jurju ob J. ž. in Storač dva naprednjaka, ki sta v zelo dostojnem tonu hotela zavrniti neosnovane napade na kmečkega kandidata Robleka, kratko malo z govorniškega odra. Svarimo dr. Korošca pred nadaljevanjem — drugačese mu bo vrnilo ljubo za drago. Mi nismo začeli, surovosti pa od privranenega kaplana ne maramo!

Drobne novice. Prestavljen je finančni konceptni praktikant Konrad Smid iz Ptuj v Maribor. — V Peklu pri Poljčanah je položen temeljni kamen za večrazredno nemško ljudsko šolo. Poslanec Pišek je pa na volilnem shodu v Prepoljah na Dr. p. razlagal, da slovenstvo in klerikalizem v okraju napredujeta. Ponesrečil se je v Vrhnem pri Št. Jurju ob J. ž. kmečki sin Anton Sivka pri streljanju z možnarji. Cel naboj ga je zadel v levo roko. Težko ranjenega so pripeljali v celjsko bolnišnico.

Mariborskim slov. gimnazijskim abiturientom iz l. 1901! V »Slov. Narodu« od 27. aprila t. l. nas poziva k sestanku ob priliki desetletnice mature — čujte in strmite: revizor Vlado Pušenjak! Ne bi se zmenil za ta poziv, ko bi ga bral v kaki klerikalni časnikarski cunji, misleč, da je namenjem tovarišem kaplanom in Pušenjak. Toda ta karikatura značajnosti, ki danes sliši na ime »revizor Vlado Pušenjak«, si upa v »Slov. Narodu« pozivati svoje bivše tovariše iz gimnazije, da mu povedo svoje mnenje zavoljo omenjenega sestanka. Čuj torej moje mnenje, g. revizor Pušenjak! — Zapomni si, izdajalec svojega naroda: Ti edini si se izneveril idejam in načrtom, s katerimi smo šli po maturi in nadaljnjih študijah v svet na delo za narod! Ti edini izmed mariborskih slov. abiturientov l. 1901. uganjaš danes protinarodne, izdajalske čine, katerih se sramujemo še mi, tvoji nekdanji tovariši. Zapomni si, da si poklican za vabilo na prijateljski sestanek najmanj ti, ki pridiguješ bratomorni boj proti slehernemu, ki slučajno ni tvojega »značaja«. Na tvoje vabilo se tovariši, katerim je značaj prva in sveta stvar, ne bodo nikoli odzvali. Tvojega naslova ne bomo pisali, oni denar, ki bi ga dali za znamke na tvoje pismo, darujemo raje družbi sv. Cirila in Metoda, oni družbi, kateri ti pridiguješ boj! Sram te bodi! — Na sestanku si lahko povabiš kaplana Berka, da ti bo povedal, kako je bilo »lušno« v Rajhenburgu pod onim kozolcem! Mi drugi tovariši, ki smo si ohranili čist značaj in moško čast, se snidemo že o priliki, kakor smo se dogovorili na razstanku. Zapomni si pa, g. revizor, da nam je ljube, da te pri desetletnici in tudi pozneje tako dolgo več ne vidimo, dokler boš vršil izdajalsko in protinarodno delo v svoji domovini! S svojo sedanjo krinko ne hodi pred svoje nekdajnje tovariše, ki so si značajno ohranili čisto in neomadeževano srce pri delu za svoj narod! Toli ko v odgovor tebi, g. revizor Pušenjak, in v navodilo svojim značajnim tovarišem! — Tovarši!

Iz Dola pri Hrastniku. Tudi pri nas je zahtevalo velikonočno streljanje svoje žrtev. Ponesrečila sta se ne ki mož in komaj šoli odrasli deček imenoma Krajnc, ki bi bil kmal zgorel v lastni obleki. Oba sta dobila težke poškodbe. Vprašamo okrajno glavarstvo, ali mu je zadeva znana oziroma naj zapove orožništvu, da preišče ta slučaj. Čudno je le, da ni občinski tajnik in redar krivcev ovadil, ker je sicer, kot se sliši, v tem poslu izvežban. Opozarjamo nadalje okr. glavarstvo na neznane zdravstvene razmere na našem pokopališču. Pokopališče leži tik pred šolo, ločeno le po cesti. Dogodilo se je že parkrat, da so se izkopale pri izkopavanju novih grobov človeške kosti,

katerih se je še držalo meso, lasje, obleka. Celo po celi dan se je to parilo na soncu in povzročalo neznošen smrad. Pričakujemo hitre odpomoci, ker sicer se lahko pripeti, da se okuži šola oziroma otroci, ki se gibljejo v prosti uri v neposredni bližini pokopališča.

Koroško.

»Mir« in gosp. Matija Prosekar. Urednik Smodej je zjel zopet iz svojega političnega studenca prismojeno vednost in v predzadnjem »Miru« nesramno obklatil neustrašnega rodoljuba Prosekarja na Plešivcu pri Rotmarivasi, kateremu podtika krivdona tem, da je prešla rotnirska občina pred leti v nemškutarske roke. Prepričani smo, da bo g. Prosekar sam zamašil brezvestnemu Prismodetu v črni suknji usta, tako da jih nikdar več odpiral ne bo; konstatirati torej hočemo samo to, — in tega mnenja je gotovo vsak pošten naroden Slovenec na Koroško — da si je g. Prosekar že pred Prismodetovim prihodom na Koroško pridobil več zaslug za napredek svoje občine in koroških Slovencev sploh, kakor dosedaj cela klerikalna družba z dr. Brejcem in Smodetom na čelu. Z ozirom na tako nesramne napade na značajne in zaslužne može na Koroškem se pač ni čuditi, da zaupanje v Brejce - Smodetova stranko vedno bolj gineva in da se je treba bati pri prihodnjih državnoborskih volitvah tudi v slovenskem volilnem okraju krepke zausnice. O tem bi pač g. dr. Brejce sam — slava koroških Slovencev — vedel povedati lepo historijo. Gotovo mu še sedaj doni v ušesih krepka obsodba njegove in Šusteršičeve politike, katero je moral nedavno slišati na zaupnem shodu v Glinjah iz ust priprostih, a zavednih in izobraženih slovenskih kmetov in delavcev. Rdeč je bil kot rak, ker so ugovarjali njegovemu slavošpevu na dr. Šusteršiča zavedni slovenski kmetje in delavci, bivši Grafenauerjevi volilci. Kakor za g. Prosekarja, tako je imel celovski »Mir« in dr. Brejce tudi za Glinjčane vedno polno torbo grdih napadov in zafkrkljivih opazk; če se pa bližajo volitve, pa zahteva ta Šusteršičev hlapec od njih brezpopojno vdanost in pokorščino. To pot pa se bodo klerikalni mogotci precej hudo urezali. V slovenskem volilnem okraju se namreč vedno bolj razširja mnenje, da je bolje nobenega Grafenauerja, kakor pa Grafenauerja - Šusteršičevega suknjošca. Dr. Šusteršič, ki je pripomagal v središču Slovenije, v dosedaj čisto slovenski beli Ljubljani, pešiči Nemcev v občinskem svetu ljubljanskem do 7 reči: sedem mandatov, ni več vreden, da bi sedel v istem klubn zraven poslanca iz najbolj ogroženega slovenskega ozemlja, kakor je ravno Koroška, ki potrebuje v državnem zboru narodnega demokratičnega zagovornika, ne pa rimskega veleagrarnega zastopnika, kakršnen je dr. Šusteršič in vsi njegovi kimačci, zbrani v »Slovenskem klubu«. Glasovi, ki prihajajo iz Koroške, so žalostni, ker koroški Slovenci v prihodnjem državnoborskem zasedanju morda poslanca več ne bodo imeli in bo Koroška zastopana le po nemških poslancih. Če se kaj takega zgodi, tako krivda ne bo ležala toliko, na volilcih, kolikor pa v deželi vladajoči slovenski stranki sami, ki kot politična stranka sploh nobene kritike noče trpeti in na dr. Šusteršiču, ki je na zlodejski način pomagal v Ljubljani Nemcem do tako močnega zastopstva. Seveda bodo eventualnega poraza krivi ti preklicani »liberalci«, morda celo gospod Matija Prosekar, katerega v tako resnih časih volilnega boja obliva »Mir« s svojimi prismođarjami. Naše mnenje je sledeče: koroškim Slovincem poraza nikakor ne privoščimo, pač pa ga privoščimo nestrpni dr. Brejčevi kliki, katere napada in odbija vse, ki ne trobijo brez ugovora v njen rog, in katera je tako pokorna dr. Šusteršičevi stranki slovenskih ljudskih sleparjev in goljufov.

Nenadna smrt Kap je zadela dne 1. majnika v Celovcu vpokojenega orožniškega stražmojstra Karla Seebacherja

Roko je odtrgalo hlapec Tomažu Mačku v Običah. Rezal je rezanico in prišel vsled nepredvidnosti z levo roko v stroj, ki mu jo je popolnoma odtrgal

Posestvo pogorelo. V Napljah pri Penku je popolnoma pogorelo posestvo Franca Edlingerja. Poleg hiše je popolnoma zgorelo gospodarsko poslopje, vsa zaloga in orodje. Z največjo težavo so rešili živino. Škoda znaša okrog 10.000 kron in je komaj za tretjino pokrita z zavarovalnino.

Pomladanski sneg. Iz Trbiža in okolice se poroča, da je zapadel v nedeljo po večurnem močnem naliivu celo pokrajino precej visok pomladanski sneg. Celo uro so padle goste in debele snežinke. Posebno veliko je novega snega po gorah in višinah julijskih in karnskih alp.

Primorsko.

Toča. Iz Brda, Vipavske strani in gornjega Krasa poročajo, da je padala zadnje dni precej debela toča. Napravila je na pomladanskih nasa- dih precejšnjo škodo.

Tudi v Gorici je volilni imenik za državnozborske volitve sila pomanjkljiv. Vpisanih je 5323 volilcev. Kot se pri nas izpuščajo napredni volilci, tako hočejo v Gorici ogolju- fati Lahi Slovence s tem, da jih izpu- ščajo iz volilnega imenika.

Promoviran je bil dne 28. aprila na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju za živinozdravnika g. Drejeja Poberaj iz Solkana pri Gorici.

Politična past. Laški krščanski socialisti so pisali, kakor se nam po- roča iz Trsta, Hrvatov in Slovencev, da bi v tleh, pretežno laških volilnih okrajih Primorske stranki ne postav- ljali slovanskih nasprotnih kandida- tov. Slovanski zaupniki so ta pred- log odločno zavrnili in se odločili za samostojne slovanske kandidate.

Nabori v Trstu. Včeraj se je zgledilo pri naborni komisiji od 200 povabljenih 186 nabornikov. Potrje- nih je bilo 49, izmed teh 3 k morna- rici.

Burja prevrgla 2 jadrnici. Prve- ga majnika je zavladala v Trstu močna burja, ki je imela hitrost 70 kilometrov na uro. Na razburkanem morju je prevrgla še v obzorju trža- škega svetilnika prazno jadrnico »Minori«. Na njej so bili gospodar in 4 mornarji. Razum mornarja Pesara, so se oklenili vsi v zadnjem trenutku jadrnice, tega pa je val odnesel. V tem nevarnem položaju so ugledali jadrnico iz tržaškega svetilnika. Ta- koj je odplul državni parnik »Ano- lax« na mesto nesreče. Ponesrečene so spravili na varno. Pesara pa, ki ni znal plavati, je valovje odneslo in ga niso mogli dobiti. Jadrnico so privlekli nato srečno v pristanišče. Ravnotako je prekulenila burja že ob 7. zjutraj še drugo manjšo jadrnico. Ta pa je bila obložena s kamenjem. Na njej je bil samo voznik, ki pa se je še pravočasno rešil.

Nova zvijača tržaške »Mice Ko- vačeve«. V soboto ob poldvanajstih je prišel k stražniku na Riva Grumu- la v Trstu upehan in ves razburjen mizarški pomočnik Peter Marolt. Z vso vneto mu je pripovedoval, da je pil v gostilni Cusma, kjer je naročil tudi prenočišče. Predno je šel spat, se je hotel še nekoliko navžiti mehke- ga južnega zraka in šel kar razoglav na pomol Sv. Terezije. Tam pa sta za- maknjenega v krasno morskno gladino napadla dva tolovaja. Eden ga je dr- žal od zadaj, drugi pa mu med tem izpraznil žep. Vzela sta mu denar- nico s 40 K in žepno uro. Stražnik je stvar nemudoma ovadil, toda že prva poizvedovanja so natanko pojasnila, da v zadnjem času na pomolu Sv. Te- rezije sploh nikogar ni bilo. Začeli so Marolta sumiti. Čudno se je stražni- kom tudi zdelo, da sta napadalca vzela le uro, veržico pa lepo odpela in njemu pustila. Tudi ni kazal Ma- rolt nikakih znakov, ki bi potrdili podoben napad. Po daljšem izpraševanju se je popolnoma vjel in končno priznal, da je vse to uprizoril sam. Hotel je na ta način gostilničarja premotiti, da bi mu iz usmiljenja po- daril narejeno Echo in ponesrečena radi pozne ure tudi prenočil. Marolt je sicer v bistvu dosegel, kar je ho- tel, samo da je dobil prenočišče mesto v gostilni, na policiji.

Poletni poštni urad, ki bo delo- val vsako leto 5 mesecev, so otvorili 1. maja v Siole (koperski okraj). Imel bo zvezo Trst - Poreč, vozil pi- semsko in vozno pošto in služil kot nabiralnik poštne - hranilnega ura- da.

Feldejgmajster Kropaček V Lovrani je umrl včeraj, 2. maja, 74- letni feldejgmajster Alfred vitez pl. Kropaček. Šel je po 48letnem vojaš- kem službovanju v pokolje 1. 1907, in živel cel ta čas večidel na jugu. Mož je bil izredno delaven in mar- ljiv in si je pridobil, posebno kar se tiče oboroževanja in novega orožja, veliko zaslug, ki niso znane samo v Avstriji, marveč tudi v sosednih dr- žavah. Rojen je bil v Bičlici v Šleziji leta 1838, njegov oče je bil carinski uradnik. Obiskoval je topničarsko akademijo in se kot poročnik udele- žil laške vojne. Bil se je v bitkah pri Maženti in Solferinu. Nato se je cel čas zelo veliko pečal z administrativ- no organizacijo in tehnično izpopol- nitvijo strelnega orožja. L. 1868. je postal stotnik in leta 1870 je dobil kot tak red železne krone III reda in vi- števo. To je dobil največ radi tega, ker je on konstruiral in vpeljal nove puške, ki se polnijo zadrž. Bil je po- zneje še večkrat odlikovan radi raz- nih izpopolnitvev strelnega orožja. Najbolj znan pa je Kropaček radi svoje puške repetirke model 1873. Ta puška se je vpeljala tudi pri fran- coski mornarici in je odločila vojno v Tonkingu. Ko je bil vpokojen, je dobil končno odlikovanje veliki kri- žec Leopoldovega reda.

Trgovska zbornica v Ravnuju. Trgovsko ministertvo je potrdilo so- petno izvolitev predsednika trgov- ske zbornice Jurja Vianellija in pod- predsednika Leandra Camusa.

Iz politične službe. Skupno fi- nančno ministertvo in šef deželne vlade bosanske sta imenovala: Vlad- nega koncipista dr. H. Starha za vladnega podtajnika deželne vlade v Sarajevu. Dalje so imenovani: po- litična adjunkta I. razr. dr. L. pl. Mi- lassin in F. Miličević za okrajne predstojnike II. vrste, 8. plačilnega razreda, Adjunkta II. vrste dr. pl. Magyary in pl. Fedina za deželno- vladne koncipiste v Sarajevu. Da- lje polit. adjunkt II. vrste in vodja ekspoziture v Grahovem, Ivan Niko- lić, za adjunkta I. vrste v 9. plačil- nem razredu in končno konceptni praktikantje pl. Chmielewski v Sa- rajevu, Protic v Dubici in dr. Fei- litsch v Maglaju za politične adjunk- te II. vrste v 10. razredu.

Iz šolske službe. Profesor višje gimnazije v Sarajevu g. Lazar Ko- nolje je pomaknjen v 8. dijetni raz- red.

Pozor, somišljeniki, na državnozborske volilne imenike!

Volilni imeniki za državnozborske volitve v Ljubljani so skrajno po- manjkljivo sestavljeni: Neboj na- ših somišljenikov je izpuščenih.

Zato pozivamo nujno vse naše somišljenike, naj nemudoma pregle- dajo volilne imenike in se pre- pričajo, ako niso izpuščeni.

Volilni imeniki so razporejeni na magistratu in v pisarni narodne napredne stranke v Doleževi hiši v Wolfovi ulici.

Somišljeniki, si bomo va- šo dolžnost pravočasno, da ne izga- bite svoje volilne pravice!

Dnevne vesti.

+ Klerikaleci in bodoči ljubljanski župan. Tepeni pri volitvah kriče klerikaleci po masčevanju. Strašne naklepe kujejo in grozeče dvigajo pesti. Tako so vneti za gospodarsko delo v občinskem svetu, da slovesno obetajo, da bodo vse razbili. Posebno jih skrbi, kdo postane ljubljanski žu- pan. Zdi se jim nemogoče (!) da bi se našla vlada, ki bi se predrznila (!) predlagati dr. Tavčarja za župana. Naj si klerikaleci le nikar ne delajo nepotrebnih skrbi. Župan bo na- prednjak, naj bo to potem dr. Tav- čar, ki za svojo osebo ni nikoli hrepe- nel po tej časti, nego vedno delal le za stranko, ali kdo drugi. Sicer pa mislimo: če je postal na smrt obso- jeni Andrassy minister, če je postal dr. Pacak, ki je prebil zaradi veleiz- daje šest mesecev v ječi minister, če sta postala Smolka in Kossuth tajna svetnika in zaradi veleizdaje obsojeni Suklje deželni glavar Kranjske in dvorni svetnik, potem se zna prav lahko zgoditi, da se bo vlada predr- znila potrditi tudi dr. Tavčarja, če bo ta hotel županstvo prevzeti.

+ Državnozborske volitve v Ljubljani. Klerikaleci iščejo kandida- ta. Najraje bi imeli, če bi kandidiral dr. Krisper. Neprestano ga zale- zujejo in ga nagovarjajo, naj zataji vso svojo preteklost in naj nastopi ali kot klerikalni kandidat ali pa kot »samostojni« svobodomiselní kan- didat, ki bi se pa moral postaviti pod komando dr. Susteršiča. Za slučaj, če bi se dr. Krisper ne udal, hočejo klerikaleci kandidirati Kregarja. Nemci bodo postavili števnega kandidata v osebi dr. Egerja, socialni demokratje pa števnega kandidata v osebi Etbina Kristana.

+ Suklje bo tožil. Dični Suklje, ki se v državnem zboru ni upal zahtevati, naj preišče grajalni odsek, v koliko so resnične ali neresnične ob- dolžitve Fr. Steina, nego je vse te nezlasne obdolžitve spravil v svoj globoki žep, naznanja v »Slovenec«, da bo tožil prosta dr. Elberta. Če pride res do tožbe, oziroma do obrav- nave, zna to postati vlezanimiv po- litičen dogodek. Prošt dr. Elbert bi si pridobil neveljavih zaslug za ozdravljenje javnih razmer na Kranjskem, če bi pri ti obravnavi slekel Sukljeta do nagega.

+ Naši klerikaleci v Krakovu. Naši klerikaleci so končno odkrili tu- di svoje »slovansko« sree ter se na- potili v Krakov, da manifestirajo tam za poljsko-slovansko bratstvo. Prvotno so napovedali svoje roma- nje v Krakov dr. Susteršič, dr. Krek in Pogačnik, toda dr. Gessmannov in dr. Ebenhočov oster pogled jih je tako ostrašil, da so ostali doma za pečo in da so poslali tjakaj samo »neodgovorne« politike Sukljeta, Lampeta in Koblarja, ki jih je spremljala suita Kregar, Štefe, Ste- le in Jeločnik. In da bi ta delegaci-

je Poljakom bolj imponirala, si je klerikalna gospoda pridajala razne imponujoče naslove in misije. Dr. Lampe je nastopal v Krakovu kot »vicemarszałek Kralnwy« — kot na- mestnik deželnega glavarja kranj- skega, dekan Koblar je bil »posol« poslanec, Jeločnik je fungiral kot »načelnik Sokola slowińskiego« — načelnik Sokola slovenskega, Ivan Kregar ni nastopal kot preprost pa- sar, marveč kot podpredsednik in »delegat« trgovske in obrtniške zbor- nice kranjske, Ivan Štefe pa kot »zastopnik« občinskega sveta ljub- ljanskega in slovenskega časopisja. Vzpričo tega bi vprašali ali je res klerikalnim komediantom slepar- stvo že tako prešlo v meso in kri, da celo v tujini ne morejo nastopati drugače, kakor da sleparijo javnost? Kakšen »vicemarszałek« je dr. Lampe, kakšen poslanec je Tone Koblar? Kdo je pooblastil Kregarja, da je nastopal kot delegat trgovske in obrtniške zbornice, kdo je dal pra- vico Štefetu, da je nastopal kot za- stopnik občinskega sveta ljubljans- kega, ki de facto še niti ne obstoji, ker so klerikaleci sami vlečili proti volitvam protest, kdo je končno po- oblastil Jeločnika, da govori kot »načelnik Sokola slowińskiego«? Niheč, prav nič, vse te funkcije in misije so si klerikalni poštenjakovi- či enostavno usurpirali, samo da bi Poljakom bolj imponirali. Sedaj pa pomislite, ljudje božji, če so klerikal- ci Poljake že pri prvem stiku tako osleparili, kako jih bodo sleparili in goljufali šele v prihodnje!

+ Le mirno kri! Na dan občin- skih volitev je pozno zvečer prišla iz nekega javnega lokala družba mladih gospodov. Mimo njih je švig- nil avtomobil. Rečena družba je mi- slila, da je to Lončaričev avtomobil, s katerim so se ves tisti dan vozili Kregar, Štefe in dr. Pegan, in po- zdravili so ta avtomobil s šaljivimi klici »fej Kregar« itd. Slučajno je bil v tistem avtomobilu nadvojvoda Josip Ferdinand. Nadvojvoda ni te- ga dogodka nič opazil, čisto nič. Za- pazil ga je edino le redar. A zdaj je vse na nogah: Dotični gospodje so bi- li že zaslišani na deželnem sodišču, kakor da so kdo ve kaj storili in klicani so tudi na okrajno glavar- stvo. Če se hoče to postopanje prav razumeti, je treba pomisliti, da o nadvojvodovi navzočnosti v Ljublja- ni razen nekaterih lovec sploh ni nihče vedel. Merodajnim faktorjem moramo prav topla priporočiti, naj si ohranijo mirno kri. Čas bi že bil, da nehajo iz vsake mušice, ki ni vred- na da se jo omeni, napravljati slona!

+ Enaka pravica za vse! Pre- teklo leto sta se dva slovenska časn- karja, ki sta ob enem odgovorna urednika, udeležila slovenskega čas- nikarskega kongresa v Sofiji, ne da bi med tem odložila posel odgovor- nega urednika. Deželna vlada jih je takrat takoj ovadila sodišču in oba sta bila zaradi tega svojega »zločina« obsojena v denarno globo po 10 K. Radovedni smo, če bo sedaj deželna vlada z isto strogostjo nastopila tudi proti Ivanu Štefetu, ki je tiskan na »Slovenec« kot odgovorni urednik, dasi že ves teden biva, ne v Ljublja- ni, marveč v Krakovu. Vsaj tako čit- amo v 197. številki kakovske »No- we Reforme« z dne 1. maja, ki piše: »... pocsem przemawiał redaktor »Slovenca« Iwan Stefe imieniem Rady miasta Lublany i dziennikar- stwa slowińskiego«... dalej zasiedli delegat miasta Lublany redaktor »Slovenca« Stefe«... redaktor Ste- fe v pieknej przemowie wnosí toast na cześć niewiaśc polskich« (Štefe v lepem govoru napije na čast polj- skih deklet). Ker je notorično, da uživamo pri nas na Kranjskem vsi, prav vsi, enake pravice in dolžnosti, zato se močno bojimo, da bo sedaj visoka deželna vlada zgrabila s svo- jo koščeno roko tudi častitega gospo- da Štefeta, čeprav ni tako nevarno potovati v Krakov, kakor pa v So- fijo.

+ Gospod Maks Bradaška si je v včerajšnjem »Slovenec« napisal nekrolog, ker je moralno prisiljen letel iz odbora zadnje uradniške or- ganizacije, namreč »Uradniškega hranilnega in posojilnega konzorcij- ja«, kateremu je še pripadal. Zadnje bi prezrli, toda ker se gospod Bradaška izigrava kot nekaj politični mu- čenik in s tem izjiva zborovalce do- tičnega obč. zbora, naj se konstatira naslednje: Neresnično je, da bi g. Bradaška tako govoril, kakor je za- pisal v »Slovenec«. Omenil je le, da ima volitev politično ozadje, katero insinucijo so pa zborovalci prezrli, ker vedo, da g. Bradaška se na pra- gu vedno žali in ker so se ravnali po izreku »de mortuis nil«... »Popolna neresnica je dalje, da bi kdo hotel za- nesti politiko v konsorcij, ker se g. Bradaška ni volilo. Voliti koga v od- bor je stvar zaupanja in g. Bradaška ve sam dobro, da uradniki nimajo več zaupanja vanj. To pa ne radi te- ga, ker je klerikalec, ampak iz dru- gih vzrokov. Dozdaj v uradniških organizacijah še nikoli ni odločevalo politično prepričanje in tudi ne bo,

ampak vedno le zaupanje. Dokaz te- mu je, da je bil tudi g. Bradaška, če- prav je menda že tri leta klerikalec, voljen v uradniške organizacije, in da se je na običnem zboru »Uradni- škega konzorcija« prav tako volilo osebe, ki so notorični klerikaleci. Če pa dotični niso dobili vseh glasov, naj pripisajo to dejstvu, da je napra- vilo skrajno neprijeten vtisk, ko so nastopili s polnimi rokami pooblas- til in sicer s pooblastili naprednja- kov in Nemcev. Če je občni zbor sklepčen, potem ni treba pooblastil, in če je kandidat mož, ne bo na ta način apeliral na zborovalce v sta- novskem društvu, da bo samemu se- bi dal deset glasov. Od 47 navzočih zborovalcev je bilo pet ali šest kleri- kalcov, od katerih je menda vsak imel po devet pooblastil, torej po pra- vilih maksimalno dopuščeno število. Pet ali šest oseb je torej majorizira- lo 42 drugih, ki so bili torej brez- pravni, a so s svojo navzočnostjo do- kumentirali, da se veliko bolj zani- majo za društvo nego oni, ki so dali pooblastila samo za slučaj, če bi ob- ni zbor ne bil sklepčen. Od g. Bra- daške je bilo torej le dostojno, da se je zahvalil za tako čast, ko ga od 47 zborovalcev voli le šest in še ti le na njegov pritisk. Naj se torej nikakor ne izigrava kot političen mučenik in podtika osebam, ki ga niso volile, po- litičnih motivov, ki jih ni bilo, am- pak naj bo vendar enkrat tiho s poli- tiko, če kot uradnik, oziroma kot član uradniških organizacij nima več zaupanja pri stanovskih tovariših.

+ Državnozborske volitve. Iz selške doline: Počasi tudi mi prih- ajamo v volilni boj. Klerikaleci so ime- li tozadevno že 24. aprila sestanek zaupnikov v Škofji Loki in sam dr. Susteršič je moral priti pomagat do- sedanjemu drž. poslancu Demšarju na noge, kajti brezplodnost njegove- ga »delovanja« ga kot kandidata celo pri klerikalcih več ne priporoča. Da se sedaj zopet Čočov France pro- klamuje kandidatom nam je samo všeč, kajti če se proti njemu posta- vimo združeni v boj s svojim kandi- datom, ni izključeno, da do skrajno- sti omajemo tla nasprotnemu kandi- datu. Zato pa na noge naprednjaki, izberimo kandidata, sprejmemo volil- ni boj, od katerega moremo imeti sa- mo dobiček!

+ Socialni demokratje bodo kandidirali v idrijskem okraju, ki ga je doslej zastopal Gostinčar, in v ljub- ljanski okolici Antona Krista- na.

— Umrl je danes po daljšem bo- lehanju tukajšnji trgovec I. Regor- schek. Pokojnik je bil v vseh krogih priljubljen in je veljal za izbornega lavca. V političnem oziru je bil zvest pristaš narodno - napredne stranke. V pokojniku izgubi ljubljanska »Či- talnica« enega najstarejših svojih članov. Bodi vrlemu možu ohranjen trajen spomin.

— Pri javni telovadbi tekmo- valcev pri tekmi v Turinu, ki se pri- redi ob sodelovanju Slov. Filharmo- nije v četrtih, dne 4. maja v telovad- nici Narodnega doma ob pol 9. zve- čer, nastopi slovenska tekmovalna vrsta v prostih vajah, na drugo in bradlji ter s plezanjem po vrvi. Na drugo in bradlji zahtevajo izredno težke tekmovalne vaje dovršene iz- urjenosti, izredne gibčnosti in moči, pa tudi nenavadne vztrajnosti. Ob- činstvu bo tu prilika videti vrhunec moderne orodne telovadbe, kakor je to redko kje videti pri posamezni- kih, celo pa težko pri celi vrsti telo- vadcev. Javno telovadbo otvorijo proste vaje, določene za turinsko tek- mo. Tudi te bodo zelo interesantna točka. Naše občinstvo se seznani z romanskim načinom kombiniranja prostih vaj, ki je deloma drugačen od našega. Ravno tako je med posa- meznimi sestavinami iz katerih so kombinacije sestavljene, mnogo gi- bov in pozicij, ki se pri nas deloma malo vadijo, deloma se sploh doslej niso izvajali. Kombinacije so jako elegantne, pa zelo težke in izredno dolge, vsled česar treba za njih iz- vedbo velike moči in vztrajnosti. Pred početkom prostih vaj pokaže vrsta nastop tekmovalcev pred so- dnike, ki se tudi klasificira pri tekmi. Ta nastop si mora vsaka vrsta sesti- viti sama, določeno je samo mesto, kamor mora priti vsak tekmovalec. Točno in elegantno izveden nastop zahteva dovršeno obvladovanje redov- nih vaj. K sklepu javnega nastopa pokaže vrsta svojo izvežbanost tudi še v eni izmed štirih strok lahke atletike, predpisanih za tekmo, nam- reč v plezanju po vrvi 6 m visoko (do stropa telovadnice). Pri tekmi se klasificira hitrost, polno število točk (15) doseže, kdor pripleza to višino v 9 sekundah. Glede na zanimiv spor- ed kakor tudi na namen, da se olajša zmaganje stroškov slovenske udelež- be pri turinski tekmi, upamo pač da se poštvalnim tekmovalcem ne bo prišlo do u — prazni dvorani! V četrtki zvečer torej kar najštevilne- je v Narodni dom!

— Državni ispiti iz drž. račun- stva v julijevem terminu se začne

letoš že v petek, 30. junija ob 8. zju- traj. Pravilno opremljene prošnje je vpisati do 10. junija na rektorat graške univerze. Treba se je izkazati e inskripciji in o življenju ter o študi- jah.

Sankcioniran zakonski načrt. Cesar je sankcioniral od kranjskega deželnega zbora sklenjeni zakonski načrt glede preložitve okrajne ceste Döbernir-Mirna peč v delu Vrbovec- Kal.

Razpis službe provizoričnega ži- vinozdravnika in veterinarskega asi- stenta za Kranjsko. Deželni odbor kranjski razpisuje službo provizorič- nega živinozdravnika v X. čin, razr. in službo veterinarskega asistenta z letnim adjutom 1200 K. Prošnje je vložiti do 30. t. m. službenim potom pri c. kr. dež. predsedstvu.

Zaradi policijske ure. Samski delavec Fran Brajer iz Gorice je bil pred nedavnim časom v gostilni An- tona Pečarja v Novem Vodmatu. Ko ga je gostilničarka opozorila, da je že policijska ura in zahtevala, da se odstrani, je začel rogoviliti in je raz- bil 5 stolov, vsled česar ima gostil- ničar 12 K škode.

Iz ljubosumnosti. Nekega večera preteklih dni je prišla precej nade- lana natakarcia iz Ljubljane k hiši posestnice Ivane Bitene v Rudnik in razbila iz ljubosumnosti 52 šip ter poškodovala tudi kostanj, ki stoji pred hišo.

Z malim zadovoljen tat. Posest- niku Ivanu Peternelu p. d. Mauserju iz Jarje doline v okraju Ziri je ukradel nedavno neznan tat iz neke v postelji shranjene beležnice 3 dvaj- setkronske bankovce. V tej beležnici je imel Peternel shranjenih 200 K, tat pa se je zadovoljil s 60 K, drugo pa pustil.

Vlom v mesnico. V noči na 24. m. m. so vlomili neznanj tatovi v mesnico mesarja in gostilničarja Jo- sipa Perkana v Trnovem pri Ilirski Bistrici in ukradli 5 gnjati, 20 sa- lam in 45 K denarja.

Žirovnikov zbor« gre prih. ne- deljo pogledat »Pekel« pri Borovni- ci, kjer je zdaj videti lepe slapove in je razvito najkrasnejše rastlinje. Po- polodne pride potem na malo južno k »Ivanu«, zvečer bo pa prepeval v restavraciji g. A. Drašlerja pri kolo- dvornu.

Kurji prijatelji so France, Jože in Marija Štepec vsi iz Cirknika pri Mirni, Meseca decembra 1910 je bilo ukradenih v par nočeh zaporedoma kar osem kokoši. Nekako ob istem času je bila ukradena posestnica Ani Černe v Cirkniku ena kokoš in en sved- der ter nekaj lončenih loncev. Še pre- je v mesecu juniju in avgustu ste ji bili ukradeni dne kokoši. Te tatvine so najbrže izvršili mili kurji prijate- lji France, Jože in Marija Štepec, ker so našli v njihovi hiši sveder ter eden ukraden lonec. Ljudje splošno govorijo, da so Štepecvi kuhali raz- ven oglja v gozdu tudi rejene putke in srebrali mastno in cinkasto kurjo juho. Ker se pa človek kurjega mesa kmalu naveliča in je tudi dobro malo priliti kuretini, je zmanjkalo Janezu Zupančiču 5 putrhov (malih sodeč- kov) Štepecivim sosedom in Antonu Kotarju celo dva pitana prašiča. V noči med 9. in 10. januarjem t. l. pa je bilo ukradenega Janezu Zupančiču in Spod. Raven okoli dve vridi- na. Bilo je več tatov, ki so odnesli tu- di skup zvezanih 5 putrhov in eno brento. Prašiča so blizu hleva zaklali in odnesli vse, le glavo, žleodec in kos plečeta so pozabivši ali v naglici pozabili. Dne 24. aprila t. l. pa je bil zažgan gozd Drenovec, ki je last po- sestnice Ani Černe iz Cirknika. Ker je imela Ana Černe več pravih s Štepi- cevimi, se je razblinil ljudski glas, da je zažgal kdo od Štepecivih Ani Čer- ne in ji povzročil blizo do 4000 K škode. Splošno se pa sumi tudi, da so izvršili zgoraj navedene tatvine Šte- peci, ker so posebno otroci na zelo slabem glasu.

Posledice »geruša«. V Zabji vasi pri Novem mestu sta skupno napra- vljala in prodajala pesek in gramoz nek Jernej Troha in nek Janez Tepi- na, doma iz Strazišča ali Smartna. Malo sta delala, malo pa pila zganje, narejeno iz špirita in vode. Na dan sv. Jurja sta oba mislila, da je ujun- god, in častila sta tega svetnika s po- sebno krepkimi požirki. Tako sta se nalezla od svojega patrona tudi boje- vitosti. Sporekla sta se in skočila drug v drugega. Ker je Tepina moč- nejši, je moral Troha domov bežati pred njim. Tudi prihodnje dni sta se ujedala in drug drugemu grozila, ta- ko da so Janeza Tepina kot močnejše- ga in silnejšega morali spraviti v ti- ho zavetje, kjer pa žalibog ni geru- ša. Ko se je prespal, so ga izpustili in je upati, da bo od zdaj naprej veli- ke svetnike drugače častil.

Iz ženske kaznilnice v Begunjah. Pristav na moški kaznilnici v Mari- boru Rudolf Sentič je imenovan za nadzornika ženske kaznilnice v Be- gunjah.

Iz Ratoč na Gorenjskem. Pri nas imamo župnika, kateri se sleher- no nedeljo strašno hudeje nad gostil-

mošarji ter jim napoveduje, bo, do
vničenja. Ker presega njegovo počet-
je že vse meje, si dovoljuje gostil-
ničarji v obrambo svojih pravic jav-
no spregovoriti. Stvar je namreč ta-
le. Omenjeni gospod je ustanovil
pred enim letom izobraževalno dru-
štvo za katero se peha v cerkvi in
izven cerkve, ter vabi vse, staro in
mlado, da bi pristopili kot člani in
da bi mu pridno nosili denar noter.
Oj! bode vsakomur znan, duševno
jih zaslužiti in politično narediti
odvisne. Nekaj nevednežev je sicer
vjel v svoje mreže, toda zadovoljive-
ga uspeha vendar le ne more doseči.
In ker ni uspehov in to zlasti finan-
cijalnih, kar mu najbolj obtežuje sr-
ce, je začel zato gostilničarje neumi-
ljeno preganjati, češ, če bi ne bilo go-
stilstva bi jaz vse tiste groše, kar jih
ljudje zapijejo pobasal v svoj žakelj.
In to boli. Toda, gospodine, računite
prav slabo, če mislite, da smo tako
neumni, da se ne zavedamo svojih
pravic, mi vemo prav dobro, da ste
vi zaradi nas tukaj, ne pa mi zaradi
vas. Ako so vam gostilne tako na po-
ti, svetujemo vam, razdelite polovi-
co svoje gaže med gostilničarje, pa
bode gostiln konec in vsi bomo do-
slejno živeli. Sit človek pač lahko
govori. Zapišite si g. župnik, da je
izvrševanje gostilniške obrti naš
kruh in to jako težaven kruh, za ka-
tere ga se moramo noč in dan pehati,
da preživimo sebe in svoje na po-
šten in dovoljen način. Zraven tega
moramo pa plačevati državi ogrom-
ne davke, in za vse to se nas javno v
cerkvi kruto napada in pozivlje ljud-
stvo naravnost k bojkotu. Ker se za-
vedamo, da imamo pravico po pošle-
nih potih in s poštenimi sredstvi ži-
veti, opozorimo javne oblasti na ta
slučaj, da site gospode v farovžih
ponjijo, da v cerkvah kaj takega po-
stavno ni dovoljeno, drugače si bo-
mo poiskali prihodnjico pravico sami.
Če pa država noče imeti gostiln, naj
odvzame gostilničarjem enostavno
koncesije pa bo storile konec. Gospod
župnik vam pa povemo, da bomo iz-
vrševali gostilničarsko obrt v okviru
zakonov naprej kakor dosedaj in
če je to vam prav ali ne. Ako pa ne
bo miru, bomo pa napeli druge stru-
ne, kajti tudi pri vas ni vse zlato kar
se sveti in zgodovina beleži marsikaj
iz vaše preteklosti. Pripomniti je še,
da je tukajšnje klerikalno konsumno
društvo največji liferant opojnih pi-
jač in okuževalatelj, a o tem društvu
ne črhne ta gospod nikdar besedice.
Je pač tudi korito.

Zgodaj je začel. Dinar Florijan
Vrhunc v Železnikih je šele 18 let
star, pa že večkrat zaradi raznih
prestopkov kaznovan, dvakrat tudi
zaradi tatvine. Dne 23. aprila zju-
traj se je splazil pod streho hiše po-
stelnika in trgovca Tomaža Dolence
v Železnikih, se dal v podstrešje za-
preti in čakal, da so ljudje odšli v
cerkev, nakar je šel na delo. Odprl je
sobo in ukradel iz neke omare 100
kron in nekaj drobiža. Nato je popra-
vil odtrgano ključavnico in sobo zo-
pet zaprl. Ključ je položil zopet tja,
kamor so ga običajno skrivali, on
sam pa je šel zopet čakati v podstreš-
je. Ko je prišel Dolenc domov, je po-
tem izginil. Drugi dan se je peljal z
ukradenim denarjem v Ljubljano, si
kupil kolo za 80 K, drugi denar pa
zapravlil v veselje družbi. Podobno
je bil Vrhunc od decembra l. l. že ukra-
del kakih 270 K. Oddali so ga sodniji
v Škofji Loki.

Bela sužnja v kinematografu
»Ideal« vzbuja kakor smo opazili
včeraj vsestransko zanimanje. Pred-
stavlja se samo pri večernih pred-
stavah in imajo vstop le odrasli.
Ljudstva je prišlo toliko, da je rav-
nateljstvo komaj ustreglo željam
obiskovalcev. Drama je lep posnetek
iz velikomestnega življenja in nam
nudi sliko prikritega in rafiniranega
postopanja brezobzirnih trgovcev z
dekleti, ki svoje žrtve prodajajo bo-
gatom pohotnežem. Na poti je zaloti-
la agentka teh ljudi mlado neizkušeno
dekletko, ki se popolnoma osamosla-
po materini smrti peljala k svoji teti.
Ugrabili so jo zvijačno in odpeljali
nekemu pohotnežu. Ljubosumnost
druga bogataša jo je iztrgala iz rok
prvega. Toda naletela je na še slabe-
je. S stradanjem jo je hotel prisiliti
ta visoki divjak, da bi se mu udala.
Seznani pa se je na poti deklica,
kljub temu, da so jo tako varovali
roparji z nekim inženirjem. Ta je
izvedel pri teti, da deklica še ni do-
spela. Iskal jo je, slučajno našel in re-
šil nesramne sužnosti. Slika je kljub
kočljivim dejanjem jako dostojna in
vsestransko, posebno pa za stare in
mlada neizkušena dekleta jako po-
učna.

Nevaren vlomilec prijet. Pred
nekaj dnevi je vlomil neznan storilec
skoz okno v stanovanje branjeve
Terezije Kutnar in ji ukradel tri
hranilnične knjižice izpod blazine, v
katerih je bilo vložnih 5782 K. Ta-
koj drugi dan po ovadbi je policija
začela poizvedovati po neznanem sto-
rilecu. V soboto se je detektivom po-
srečilo priti na sled storilecu. Ker je
storilec sumil, da je policija gotovo
o tatvini hranilničnih knjižic obve-

stila vse denarne zavode, med temi
Kranjsko in Mestno hranilnico v ka-
terih je bil denar naložen na ime Te-
rezije Strajnar, se je proti poldan po-
dal v nek hotel in tam v imenu Vza-
jemnega podpornega društva telefo-
niral, če ni zadržka, da zavod dovoli
na knjižice posejiti. Ko je pa hra-
nilnica si v svesti, da res vpraša de-
narni zavod odgovorila, da je posest-
nika teh knjižic izročiti policiji, jo je
hitrih nog odkuril. Zlikovec je vkljub
temu na vsak način hotel spraviti
ukradene knjižice v denar. Podal se
je na Marijin trg in tam našel po-
strežka, ter mu dal hranilnično
knjižico z vlogo 2000 K naj jo nese
v Mestno zastavništvo ter naj jo zasta-
vi za 500 K češ on sam je še mlado-
leten, vsled česar denarja ne more
dvigniti. V zastavniču pa tudi po-
strežku niso hoteli ustreči. Na to se
je storilec sam podal v neko kavar-
no kjer je dan poprej pripovedoval,
da bode podedoval precejšno vsoto
denarja in že na ta račun plačal tri
steklenice šampanca obenem pa tu-
di kavararja prosil, naj mu posodi
denarja. Med tem pa se je tudi do-
gnalo, da je bilo že 21. januarja letos
iz Mestne hranilnice iz ene ukrade-
nih knjižic dvignjenih 1800 K. Sto-
rila je v soboto zvečer policija areti-
rala v osebni kleparskega pomočnika
Valentina Dovča iz Ježice pri Ljub-
ljani. Pri sebi je imel aretovane
hranilnično knjižico Kranjske hra-
nilnice za katero pa je rekel, da jo
je našel na Marijinem trgu. Doga-
lo se je tudi, da je Dovč potem ko je
bil dvignil 1800 K odšel z nekim
svojim prijateljem v Trst, kjer sta v
kratkem ves denar zapravila. V Tr-
stu se je bil Dovč potem, ko mu je že
denar pošel v neki gostilni z nataka-
rico spril in večkrat v gostilni z re-
volverjem ustrlel. Njegov prijatelj,
kateremu se je že vse zdelo odveč ga
je pustil in šel nazaj v Ljubljano.
Dovča pa je tržaška policija aretirala
in izročila sodišču, kjer je bil zaradi
javnega nasilstva obsojen na 6 ted-
nov zapore. Po prestani kazni je pri-
šel domov in izvršil tatvino knjižice.
Dovča, ki je bil zaradi tatvine že
dvakrat predkaznovan so izročili v
zapore deželnega sodišča.

Tatvina. Na Rimski cesti št. 17
je bilo včeraj popoldne ukradenih v
gostilni iz nezaklenjenega predala
natakarici Stefanji Škof 1360 K v
bankovcih. Tatvina je sumljiv nek
okoli 26 let star možki, ki poprej še
ni bil v tej gostilni. Osumljenec je pil
četrtinko vina in med tem ko je na-
takarica se mudila zunaj, odšel, na
mizi pa pustil 24 vinarjev za vino.

Na današnjem listu je nalepljen
reklamni kolek našega gorenjskega
bisera »Bled z jezerom«.

Volilci kolizejskega okraja
ne zamudite reklamacijske-
ga roka za državnozbornske
volitve.

Volilni imenik
bo razporežen v gostilnah jutri
v torek pri Novem svetu, polju-
tranjem v sredo pri Figovu, v
četrtak pri Fortuni, vsakokrat od
8. do 9. ure zvečer.
Reklamacijski rok poteka s 6. majem.

Narodna obramba.
Podružnice sv. Cirila in Metoda
za Devin in okolice občni zbor bo dne
7. maja ob pol 3. popoldne v prostori-
h gosp. M. Plesa v Devinu. Pridite
vsi, ki čutite slovensko. Obmejni Slo-
vence, vsi pod okrilje naše podruž-
nice.
Vsem prijateljem Ciril - Metodove
družbe.

Divjal že mesec celi
je po Ljubljani beli,
volilni boj srdit.
A v tem, ko smo volili,
na »Družbo« smo zabili,
to kaže — deficit.
Zdaj boji so končani,
sovragi potepantni,
na noge bratje zdaj!
In prvo, kar storimo;
naj bo, da se trudimo
pokriti primanjkljaj!
Za našo družbo sveto
neustrašeno in vneto
delujemo brez miru,
le v njej je odrešenje,
le v družbi je vstajenje
slovenskega rodu!

Manica Komanova.

Društvena naznanila.

Čitalniški koncert v Kranju. Dne
22. aprila t. l. ob polu 9. uri zvečer je
priredil pevski zbor Narodne Čitalni-
ce v Kranju v sokolski telovadnici
pod spretnim vodstvom g. Vilka Ru-
sa svoj običajni pomladanski koncert,
ki je v vsakem oziru izvrstno uspel
in nas iznova prepričal, da imamo v
provinci pač malokje pevski zbor, ki

bi se mogel meriti z enim v Kranju.
Spored so prav srečno začeli s zani-
mivim Devovim mešanim zborom
»Zarja«. Skladba ni lahka, a pevci so
ji bili docela kos. Zato je občinstvo
pesem navdušeno sprejelo. — Aljažev
mogočni možki zbor »Na bregu« je
zložen za mnogoštevilni, velik zbor;
kranjski čitalniški pevski zbor ni ve-
lik, pa so pevci zastavili vse svoje
moči in pripomogli tej lepi skladbi
do prekrasnega uspeha. — G. profes-
sor dr. Pavel Kozina iz Ljubljane je
mojstrsko zapel dva samospeva. Fr.
Gerbičeva pesem »Pogled v nedolžno
oko« spominja na enako skladbo
Nedvedovo ki prelestno riše srečo
zlatih mladih dni in priznanje po
njih. Krekova »Šum vira in zefira«
je strogo moderna skladba. Klavirski
part se čudovito strinja z iskrenim
besedilom. — Mešani zbor je izbrano
zapel globokoobčuteno Adamičovo
»Zaman pod oknom« in zlasti vrlo
pogodil zadnjo kitico. — Volarič je
zložil svoj dvoglasni ženski zbor
»Divja rožica« na besedilo narodne
pesmi. Melodijozna je ta skladba in
lahkotna; pa so imele svoje veselje
nad njo takisto pevke kakor občinstvo.
— Svojo krepkost in svežost je po-
kazal možki zbor v pretresljivi
Jakiševci »Črnogorac - Črnogorki«.
v kateri se poslavlja umirajoči junak
od žene, pa jo prosil, naj se ne joče za
njim, a sinova naj vzgoji v hrabre
bojevnike in maščevalce kletega sov-
ražnika. — Mešani zbor je zapel z
resničnim navdušenjem in iskrenim
čuvstvom dve narodni harmonizova-
ni pesmici, namreč preprosto Dolža-
novo »Vrtec ogradija bom« in vbožno
Devovo »Barčica« iz beneške Slove-
nije. — Dr. Pavel Kozina nas je raz-
veselil še s tremi samospevi. Vilhar-
jeva »Nezakonska mati« je stara
skladba, pa razodeva veliko srečo in
sočutju, da se nam zdi vedno nova,
kadar jo zopet slišimo. Prochaskova
»Poslednja noč« je eno najboljših
njegovih del in zahteva od pevca pre-
cejšnjo obsega in izrazitega pred-
našanja. Na vsak način je Prochaska
globlje prodril v besedilo k pesmi ne-
go Parma, ki jo je tudi uglasbil. Dr.
P. Kozina pa je bil prvi, ki je odkril
lepoto te pesmi in poskusil seznaniti
z njo širše občinstvo, najprej v Ljub-
ljani, drugič pa v Kranju. In ta po-
skus se mu je popolnoma obnesel.
Lajovičeva »Serenada«, zložena na
opojne Zupaničeve besede, je pravi
biser v novejši slovenski glasbeni li-
teraturi; dr. P. Kozina jo je zapel ta-
ko navdušeno in tako iskreno, da so
se naše duše kopale v lepoti in čaru
te izvanredne skladbe. Pa kar je ta
večer pel dr. P. Kozina, vse priča,
da ima nežen, mehak, fino izšolan tenor,
da se more poglobiti v besedilo in
nazor pesmi in tako ustvariti pravo
ozkoduševno vez med pesnikom-ska-
dateljem - poslušalcem. Da bi le skoro
zopet nastopil na pevskem odru v
Kranju. — Ljubki in živahni dr.
Schwabov pevski valček za možki
zbor s spremljevanjem klavirja »Do-
bro jutro« je zaključil koncert, ki je
bil dobro obiskan. Izmed skladate-
ljev, katerih dela so proizvajala, je
bil g. O. Dev osebno navzoč, gospoda
J. Aljaž in dr. A. Schwab pa sta pis-
momo opravičila svojo odsotnost.
Koncert so tudi počastili gostje iz
Ljubljane in Idrije. — Po koncertu
se je vršil v gostilni gospe M. Mayr
prijateljski sestanek, pri katerem so
zapeli več lepih pesmi in izpregovo-
rili nekatero krepko napitnico.

Imenik
za državnozbornske volitve
je na vpogled v posvetovalnici na
magistratu in v tajništva narodno-
napredne stranke v Wolfvi ulici
10/L. Ker je bilo že pri zadnjih
občinskih volitvah izpuščenih
mnogo volilnih upravičencev,
opezarjamo naše sosedstvenike,
da se priprave, če se v imeniku.

Prosveta.
»Glasbena Matica« hoče tudi na
koncertu dne 10. maja rešiti dano si
nalogo, podajati občinstvu izvirne
slovenske skladbe. O Parmovem »Po-
vodnem možu« izpregovorimo v eni
prihodnjih števil obširneje. Nekaj
drugih izvirnih skladb nam bo v
koncertu tolmačila odlična in pri-
ljubljana koncertna pevka gd. Pav-
la Boletova. Skladatelj O. Dev je v
zadnjem času zložil tri nove krasne
samospeve, ki jih je glede muzikalne
vrednosti in krasote šteti med njego-
ve najboljše skladbe - samospeve s
spremljevanjem klavirja. To so
»Kanglica« in »Snežulica« na besede
O. Zupaničeve ter »Pastirica« na
besede dr. Robidove. Vse tri jako le-
pe skladbe izda »Glasbena Matica«
še letos. Izmed teh bode gd. Boletova
na tem koncertu privrkat javno
izvajala »Kanglico« in »Pastirico«.
Razen teh poje eno naših najvrednej-
ših koncertnih pesmi A. Lajovica

Razne stvari.

* Razstava v Turinu. V soboto
se je otvorila v Turinu internacio-
nalna razstava. Otvoritveni govor je
imel turinski župan senator Rossi.

* Angleška kraljica - vdova
Aleksandra je obiskala predvčerajš-
njim Šibenik. Sprejeli so jo vsi za-
stopniki civilnih in vojaških oblasti.
Ogledala si je pristanišče in mesto,
ter se nato odpeljala k znanim sla-
povom reke Krke.

* Plačila je ustavila velika tvr-
da za tkanine bratov Schwarz v Br-
nu. Pasiva znašajo nad 300.000 K.

* Uboj in rop na cesti. V Pragi
so napadli neznan zločinca poprav-
ljalca avtomobilov Ivana Lisko. Po-
bili so ga do smrti, oropali in pustili
ležati na cesti.

* Samomor orožniškega stra-
žnika. Na grobu svoje, pred krat-
kim umrle hčerke se je minuli torek
ustrelil s samokresom orožniški
stražničar Frano Košch iz Margla-

»Serenado«. Ker pa je gd. Boletove
glavna stroka koloratura, ste na pro-
gramu tudi dve koloraturni točki,
arija iz opere »Norma« in Taubert-
ova pesem »Tišek v gozdu.« Gd. Bo-
letova je pred tujim občinstvom prvi-
krat nastopila javno na koncertu
»Glasbene Matice« na Sušaku. Do-
segla je takrat jako velik, resnično
lep uspeh. Reški »Novi List« piše o
tem nastopu: »Nego moramo da spo-
menemo posebice gospodjicu Pavlu
Boletovu, koja je sve prisutne izne-
nadila svojim ugodnim i dobre škole
glasom. Onakovog liepog i zvonkog
glasa ima več dugo i dugo vrieme da
nismo čuli, a ona krasna kita cvie-
ća, koju joj poklonilo riečko sloven-
sko društvo, bijaše malo izljev ču-
stava svih prisutnih, jer bi joj bio
rado iz oduševljenja svatko isto dao.«

Izpred sodišča.

**Izpred deželnega kot vsklicnega so-
dišča.**

Ploh so vlekli. Zbrali so se fant-
je na pepelnico sredo in vlačili
predpustni razposajen ploh po vasi.
Uganjali so različne burke vpili in
peli od hiše do hiše. Prišli so tudi
pred hišo nekoga P. Sivemu starčku
to početje ni ugajalo in skupno svo-
jim sinom jih je začel izzivati. Zagra-
bil je tudi ročico in jim jel žugati.
Toda pri tem jo je skupil. Fantje si
niso hoteli pustiti kratiti svojih pra-
vic in so vsiljivega možakarja vrgli
na kup dračja in vejčja. Med tem ga
je tudi eden izmed fantov udaril s pa-
lico po glavi, da mu je vzele vid. Zna-
čilna je ravno v tem momentu starč-
kova izjava ki slovi: Ker mi je uda-
rec vzel vid, sem kar z roko pokazal
svojemu sinu ta-le je tisti, ki me je
udaril. Pokazal je pri tem na posest-
nikovega sina J. K., ki je dobil pri
okrajnem sodišču radi lahke telesne
poškodbe 5 dni zapore. — Mož pa,
kakor se je dognalo, ni pokazal prave-
ga kriveca. J. K. je prijavil vsklic
in navedel kot razbremenilno pričo
nekoga svojega tovariša. Ta je v za-
čudenje vseh priznal, da je on udaril
stareca, ki jih je izžival s palico po
glavi in izjavil, da je prvi obdolženec
popolnoma nedolžen. Državni prav-
nik je predlagal oprostitev prvega
obtoženca in raztegnil obtožbo na
razbremenilno pričo. Senat je prvo
razsodbo seveda razveljavil, spisi pa
se odstopijo prvemu sodišču, da kaz-
nuje pravega storilca.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebinska
majevega zvezka: 1. Vojeslav Molč:
Pesem mornarjev. 2. Vojeslav Molč:
Ne, nisem sam. 3. Adam Mickiewicz:
Gora Kikineis. Preložil Vojeslav Mo-
le. 4. Pastiškin: Križev pot Petra
Kupljenika. (Konec prih.) 5. Anton
Debeljak: Kult francoske književno-
sti izven Republike. 6. Felician:
Smrt. 7. L. Pintar: Satura. 8. Josip
Hrastar: Iz življenja Tomaža Križa-
ja. (Dalje prih.) 9. Radivoj Peterlin-
Petruška: Iz »Pesmi potepuha«. —
Na polju. 10. Dr. Ivan Lah: Češka
moderna literatura. 11. Rado Mur-
nik: Hči grofa Blagaja. Roman. (Da-
lje prih.) 12. Književna poročila. E.
Kristan: Ivan Cankar. Volja in moč.
— J. Wester: Domen. — J. P.: Kri-
vopriječnik. — Dr. V. Zupan: Steč
Václav, Malomestne tradicije. — J.
Š.: Anton Trstenjak, Pisateljsko po-
porno društvo v Ljubljani. — Š.: Dr.
Jos. Tominšek, Ajdovski Gradec. —
Dr. J. A. Glonar: Lisičar Matija, Pri-
povedi. — Dr. Fr. Kidrič: Bučar
Franjo dr., Povijest hrvatske pro-
testantske književnosti za reformacije.
— J. Š.: Hrvatsko Kolo. — Ivan Ko-
štial: Anton Breznik, Die Betonungs-
typen des slavischen Verbums. — A.
Debeljak: Paul Bourget, Le Tribunal.
13. Razni zapiski. — b.: † Ivan Gro-
har. — in: Kopitar in Rusini. —
Emil Korytko. — Josip Jurčič v sr-
bskem prevodu. — J. Š.: Stoletnica
Dositaja Obradoviča. — Popravek.

Razne stvari.

* Razstava v Turinu. V soboto
se je otvorila v Turinu internacio-
nalna razstava. Otvoritveni govor je
imel turinski župan senator Rossi.

* Angleška kraljica - vdova
Aleksandra je obiskala predvčerajš-
njim Šibenik. Sprejeli so jo vsi za-
stopniki civilnih in vojaških oblasti.
Ogledala si je pristanišče in mesto,
ter se nato odpeljala k znanim sla-
povom reke Krke.

* Plačila je ustavila velika tvr-
da za tkanine bratov Schwarz v Br-
nu. Pasiva znašajo nad 300.000 K.

* Uboj in rop na cesti. V Pragi
so napadli neznan zločinca poprav-
ljalca avtomobilov Ivana Lisko. Po-
bili so ga do smrti, oropali in pustili
ležati na cesti.

* Samomor orožniškega stra-
žnika. Na grobu svoje, pred krat-
kim umrle hčerke se je minuli torek
ustrelil s samokresom orožniški
stražničar Frano Košch iz Margla-

na pri Solnogradu. Vzrok samomora
je neznan.

* S tira je skočil pri postaji Cas-
ton v Severni Ameriki poštni vlak,
ki je vozil deputacijo 250 učiteljev v
Washington k predsedniku Taftu.
Vozovi so padli po strmini v globok
graben, kjer so se užgali. Izpod raz-
valin so potegnili 25 mrtvih in 40
težko ranjenih potnikov.

* Radi hlače je napadla velika
množica markizo Bevitto na Marko-
vem trgu v Benetkah. Vpili so nanjo
in jo obmetavali z različnimi pred-
meti. Pretepli bi jo bili popolnoma,
da ni prišel načelnik policije, ki je
napravil s svojimi ljudmi celo bari-
kado iz stolov in miz od kavarne do
gondole, odkoder jo je spremil do-
mov.

* Japonska ekspedicija na južni
tečaj. Japonska ekspedicija na južni
tečaj, ki se je bila odpravila meseca
februarja l. l. na pot, se je morala
zaradi ledenih gor in velikih ledenih
plošč, ki onemogočajo nadaljnje
prodiranje ladje, vrniti v Sidney.

* Najdeno truplo 20letne dekli-
ce. V Zabreih na pruskem Šleesem
je našel dimnikar v nekem dimniku
truplo 20letne deklice. Truplo je ime-
lo na sebi znake, da je bila deklica
posiljena in nato umorjena.

* Umor, poskušen umor in sa-
momor. V Bonnu je ustrelil dne 1.
maja popoldne medicince Schapi iz
ljubosumnosti svojo ljubico pred
očmi njene matere. Morilec je nato
pobegnil, čez nekaj časa pa se je vr-
nil v stanovanje, kjer je od svojega
svaka izvedel, da ga je že zaznal
policija. Medicince je hotel nato ustre-
liti tudi svojega svaka, krogla pa ga
ni zadela. Ustrelil je potem samega
sebe.

* Rumunsko meso na Dunaju.
Včeraj je dospela na Dunaj prva
posiljatev rumunskega mesa. Razde-
lili so ga 40 ton mesarjem v podro-
bo prodajo. Meso je jako dobro in
precej ceneje kot domače.

* Češko šolsko društvo Komen-
sky pred sodiščem. Proti odloku niž-
jeavstrijskega deželnega odbora, ki se
glasi, da mora društvo, takozvano
»Rdečo šolo« v Sp. Themenavu iz-
prazniti, tožbo. Sodišče v Korneu-
burgu pa je društveni tožbeni zahte-
vek zavrnilo in obsodilo društvo tudi
na plačilo vseh stroškov. Zastopnik
društva Komensky je prijavil vsklic.

* Med štetjem denarja je umrla
61letna zasebnica E. Seidl na Dunaj-
u. Ker je niso mogli priklicati, vdr-
la je policija v stanovanje in jo našla
mrtvo pri mizi. Okrog nje pa je bil
razložen denar in razni vrednostni
papirji, skupno jako lepo premože-
nje. Sodi se, kar so tudi zdravniki
potrdili, da jo je zadela med urejan-
jem svojega premoženja kap.

* Ali je to tudi prst božji? Pa-
pež je iz same jeze, da obhaja letos
Italija jubilej, odpovedal vse avdi-
ence in se začel kumati, češ, kdor
obišče laškega kralja, ta mene ne
sme. To živo spominja, na kakoga sit-
nega užitarja, ki si je izgovoril udo-
ben kot, pa bi še vedno rad gospodar-
il mladega in mlado in ki tudi pravi:
jaz ali pa mladi. No, usoda je ho-
tela, da se papežu ni treba siliti, da
ne sprejme avdienc, ker je zbolel in
jih zdaj zares ne more sprejeti.

* Vreme v majniku. Po Falbo-
vem vremenskem koledarju bo drža-
lo deževno vreme približno do 3. ma-
ja. Nato se hitro razvedri. Barome-
ter se bo počasi dvigal, sem in tja
malo oblačno. Okrog 13. maja slede
močni vetrovi in lahek dež. Po 16.
maju slede krasni dnevi do 21. maja.
Barometer pada nato stalno in hitro,
pride se močni zahodni in južni
vetrovi, ki povzročijo viharje. To bode
trajalo do junija. Kritična dneva v
mesecu sta dva, in sicer 13. in 28.
majnik. Posebno vremensko važen
bode drugi.

* Mačeho je umoril. Računski
praktikant F. Schob je zadavil v pre-
piru svojo mačeho, soprogo račun-
skega ravnatelja v finančnem mini-
strstvu Schoba. Storilec je pobegnil
skoz okno po lestvi, ki so mu jo so-
sedje prinesli. Nalagal jih je namreč,
da je v sobi zaklenjen, izgnubil pa je
ključ. Preprič je nastal rad ključa,
katerega mu mačeha ni hotela izro-
čiti. Ponoči se je storilec javil polici-
ji, ki ga je takoj zasiljala. Priznal je,
da je v tem prepiru za ključ zagrabil
besen svojo mačeho za vrat, jo 5 mi-
nut davil, ji ukradel 17 K in pobegnil
po lestvi skozi okno.

* Iz sužnja milijonar. V German-
towim v Filadelfiji je umrl t dni
milijonar zamorec John Trower. Za-
pustil je sedem milijonov dolarjev.
Trower se je poročil kot sin sužnja.
V 21. letu je šel z 52 dolarji v svet,
da poskusi svojo srečo. In našel je
srečo. Trower je ustanovil veletrgo-
vino z ostrigami in je zaslužil ogrom-
no premoženje. Za zamorec je ustano-
vil številna kreditna društva in po-
sojilnice in jih je vsestransko pod-
piral.

* Postrežba na železnici. Zveza
avstrijskih kolodvorskih restavraci-
jev je sklenila uvesti posebne čaše za
pivo, ki se bodo oddajale ali zamenja-
vale v vseh kolodvorih restavraci-

jah. Potniku ne bo treba hiteti in se preseliti s pišajo, marveč bo čašo lahko proti mali odškodnini odpeljal in jo na drugi postaji proti povrnitvi že plačane odškodnine zopet oddal. Čašo pa lahko rabi in menjava tudi celo pot, ker prazne čaše kupi nazaj vsak restavrat.

Lahkomiselne vdove. Bivši orožniški stražmojster R. Sindelar iz Breznice pri Bletnem na Češkem je bil pred par leti radi večjih nerednosti iz službe odslovljen. Bil je to še mlad mož jako čedne vnanosti. Premišljaj je in študiral kaj bi začel in kako bi si pripravil nadalje udobno življenje. Poskusil je z ženitvijo in se lotil v prvi vrsti mladih vdov. In res je znal izrabiti njih lahkovost, kakor da išče službe in rabi denar za protekcijo, da ima veliko dedščino, za katero pa se tožuje in mu je zmanjkalo denarja, ter podobne nesreče. Dajale so mu mlade vesele vdovice denar in sladki nadi, da jih možakar, ko doseže svoj cilj poroči in popelje zopet srečne v zakonsko pristanišče. Preživljale so ga in zakladale z vsem, kar je potreboval. Seveda niso vedele druga za drugo. Po 4000 kron, 2000 kron in podobne zneske je izvalil sladki ženin od nevest vdovic in je res veselo in udobno živel. Kaj ne bi, imel je vsega v izobilju, denarja, razvedrila in zabave. — Toda sreča je opoteča, v svoji razvajenosti je postal nepreviden in roka pravice je težko padla nanj. Romale so opeharjene neveste na sodišče, ki jim je priredilo v sodni razpravni dvorani v Žižkovu skupen sestanek. Bil je to žalosten prizor. Jokale so se nekatere, druge besnele in ga preklinjale. Ogoščeval je vse skupaj v 2 letih za nič manj kot 12 tisoč kron. Vrh tega je eni že umrl njegov otrok, druga pa ga še pričakuje. Mrzko je poslušal nezvesti ženin izpovedbe jokajočih ženic in obupan brez tolažbe odšel v zapor.

Viribus Unitis» loterija. Že 4. maja se vrši nepreklicno žrebanje loterije na korist »Viribus Unitis« pomožnega društva za bolne na pljučih. Pri loteriji, ki je na dobitkih jako bogata, se izplačajo prvi trije dobitki v znesku po 60.000 K, 5000 K in 2000 K po odbitku dobitvene pristojbine tudi v gotovini. Srečke po 1 K se dobijo po vseh trafikah, loterijah in menjalnicah. Vse one stranke, katerim se pošljejo srečke po pošti, se prosijo, da jih plačajo najdalj do 4. maja, ker imajo le srečke, ki so do tega dne plačane, pravico do dobitka, ki ga zadenejo.

Volilci vodmatskega okraja
ne zamudite reklamacijskega roka za državnozborske volitve.

Volilni imenik
bo razporejen v društvenih prostorih »Političnega društva za vodmatski okraj« Jenkova ulica 7, v četrtek in petek popoldne od 3. ure naprej do 8. zvečer. Reklamacijski rok poteče s 6. majem.

Telefonska in brzajavna poročila.
Cesarjeve dispozicije.

Dunaj, 3. maja. Cesar se je odločil danes ob 3/3. s posebnim vlakom v Budimpešto, kjer bo dajal tri dni splošno in posebne javnice. Potem se poda cesar v Gödöllő ter se vrne dne 23. maja na Dunaj, od koder odpotuje nato v Wallsee ter prisotuje nato tudi birmanju Hedvige, hčerke nadvojvodinje Valerije. Cesar se vrne potem zopet na Dunaj.

Aehrenthal gre?
Dunaj, 3. maja. Sicer malo zasledljivi list »Neues Wiener Journal« poroča baje iz zanesljivega vira, da je Aehrenthalov odstop sklenjena stvar in da gre baje že v jeseni. Kot njegovega naslednika kolportira ta list bivšega avstrijskega poslanika v Petrogradu Berchtolda.

Brambna reforma.
Budimpešta, 3. maja. Ogrska vlada bo predložila zakone, ki jih obsega brambna reforma, tedaj vojaški kazenski proces, brambni zakon in reorganizacijo honveda okoli 10. t. m. ogrskemu državnemu zboru. Razprava o brambni reformi se bo vršila v plenumu ogrskega državnega zbora najbrže šele v prvi polovici prihodnjega meseca.

Obisk avstrijskih trgovskih zbornic v Italiji.
Rim, 3. maja. Avstrijske trgovske zbornice pridejo v Italijo na obisk italijanskih trgovskih zbornic dne 10. septembra t. l.

Novi škof v Nišu.
Belgrad, 3. maja. Na mesto znanege Nikanorja je bil imenovan za škofa v Nišu arhimandrit Domen-tian.

Na črnogorsko - turški mej.
Carigrad, 3. maja. Vali v vilajetu Kosovem poročajo, da se Črnogorci zbirajo v obmejni vasi Bule, kar je dokaz, da nameravajo Črnogorci zopet nastopiti proti turškemu vojaštvu. Turška vlada je naročila svojemu poslaniku na Cetinju, da naj vložijo pri črnogorski vladi svoj protest proti takemu postopanju.

Sultan gre na potovanje.
Carigrad, 3. maja. Kakor zatrjujejo carigradski napoleoficiozni krogi, nastopi sultan svoje potovanje v Makedonijo 28. t. m. in sicer pride najprej v Solun, odkoder se napoti v Albanijo.

Ruska дума.
Petrograd, 3. maja. Ruska дума je večer razpravljala o delavskem zavarovanju. Naprednim elementom v dumi se zdi vladna predloga prekonservativna.

Sazonov.
Petrograd, 3. maja. Nasproti poročilom listov se je Sazonovu zdravje poslabšalo. Temperatura je 38,8°, bilo 110, bolezen v pljučih neizpremenjena.

Grozeča vstaja v Koreji.
Petrograd, 3. maja. Iz Vladivostoka javljajo brzobjavke, da se razširja v Koreji vedno bolj nevarno protijaponsko gibanje. Tega gibanja tudi vsa krutost, s katero nastopajo japonske oblasti proti upornikom, ne more zaježiti. Bati se je krvave vstaje.

Rusija in Kitajsko.
Charbin, 3. maja. Novi generalni guverner v Mandžuriji postopa z veliko krutostjo proti Kunguzom, da bi na ta način vzel Rusiji vsak povod za nadaljnje postopanje proti Kitajski.

Revolucija na Kitajskem.
Pariz, 3. maja. Revolucija na južnem Kitajskem se vedno bolj širi. V zadnjih dneh so dale oblasti obglaviti okoli 100 revolucionarjev. V Kantonskem pristanišču so zasidrale vojne ladje evropskih vesil v varstvo Evropejcev.

Položaj v Maroku.
Pariz, 3. maja. Francoska vlada je imenovala za vrhovnega poveljnika francoskih čet v Maroku generala Moyniera. Med inorodnimi vojniki v francoski armadi v Maroku se pojavljajo prav pogoste dezertacije. Med plemenom Gabov kličejo derviši ljudstvo na sveto vojno. Iz El Ksara javljajo, da je tam opaziti, da je začela Španija živahno protiakcijo proti francoskim korakom.

Vstaja v Mehiki.
New York, 3. maja. V Mehiki so se začeli novi boji. Splošni politični položaj je zelo nevaren.

Gospodarstvo.
Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani IV. redni občni zbor. (Dalje.)

Na Kranjsko jih pripada 112, na Goriško 30, na Istro 18, na Trst z okolico 16 in na Štajersko 1, skupaj 177. — Po ustavu in predmetu poslovanja se razdelje sledeče: Posojilnice rafajznovk je 64, posojilnice Schulze-Delitsch-ovega sistema 30, kmečkih gospodarstev 12, mlečarskih zadrug 13, vinarskih zadrug 8, čebelarstva 1, konjerejske zadrug 3, stavbinske in naselbinske zadrug 5, perutninarstvi zadrugi 2, vodovodna zadruga 1, strojna zadruga 1, založne zadrug in tiskarne 4, pašniška zadruga 1, konsumne in gospodarske zadrug 19, gospodarska društva 3, vrbovski in pletarski zadrugi 2, obrtnih zadrug 5, hranilnica 1, centralne zadrug 2; skupaj 177.

Vse te zadrug imele so skupnega prometa v letu 1909 za 195.331.524 kron 86 v.; stanje hranilnihi vlog je znašalo v tem letu K 52.410.921,33, posojila pa K 51.074.955,44. Od zgoraj navedenega skupnega prometa odpade na posojilnice Schulze-Delitsch-ovega sistema 178 milijonov kron, od navedenih vlog okroglo 49 milijonov in od posojil 47 milijonov.

Število vseh članov pri naših zadrugah je koncem leta 1909 bilo 30.372, z vplačanimi deleži za 668.802 K.

Gosp. dr. Lavš preide nato k denarnemu prometu Zveze same, ter omenja, da je znašal denarni promet Zveze v l. 1910 skupno 67.958.720 K 95 vin., torej se je pomnožil v primeri z bilanco leta 1909 za 32.509.512 kron 27 vin., iz česar se da sklepati na ogromno poslovanje Zveze.

Govornik opisuje nato najvažnejšo nalogo Zveze, to je revizija članic. Dočim se je izvrševalo v prejšnjih letih trudapolno delo odganjanja in ustanovitve zadrug, posvečala je letos Zveza vso pozornost reviziji. Revizij izvršilo se je v upravnem letu 1910 134 i nscier na Kranjskem 96, v Istri in Trstu 30, na Goriškem in Štajerskem 18. Vse revizije vršile so

se natančno in strogo; posamezne revizije trajale so povprečno tri dni. Vse zadrug prejele so pismena revizijska poročila s primernimi navodili. Posebno opozarja govornik na to, da delujejo zadrug precej čez lastna sredstva in da posojila ne odgovarjajo razmerju vlog. Sploh je treba poudarjati, da zadrug niso samo posojilnice, ampak da imajo važno nalogo spodbujati ljudi k varčevanju ter služiti tudi kot hranilnice. S tozadevnimi navodili sklenil je dr. Lavš svoje poročilo, katero je vzel občni zbor odobruje na znanje.

Nadzorstveno poročilo poda mesto odsotnega predsednika g. Mer-molje g. Jos. Zakotnik. Nadzorstvo je v skupni seji z odborom pregledalo knjige in primerjalo z bilanco ter se je našlo vse v redu. Predlaga, da sklene občni zbor izkazano bilančno izgubo v znesku K 19.695,47 s prispevki po razmerju deležev pokriti in v tem smislu popraviti bilanco, kateri predlog je bil soglasno sprejet.

(Konec prihodnjic.)

— **Potnikom na državni železnici.** Vsled nedostatkov, ki se v zadnjem času ponavno dogajajo, se opozarja, da so vozne cene v nekaterih relacijah proge Trbiž - Ljubljana za postaja Ljubljana državni kolodvor in Ljubljana južni kolodvor različne in da bi se moralo v teh slučajih, če se kupi vozne listke za Ljubljano državni kolodvor ali če se pelje brez prijave nadaljevanja vožnje čez Ljubljano državni kolodvor v Ljubljano južni kolodvor, zahtevati v § 16. (2) ž. o. p. določeno doplačilo 6 K. Vsled tega je v lastnem interesu potnikov, če povedo, kadar kupijo vozne listke za Ljubljano, vedno natančno določeno postajo Ljubljano državni kolodvor oziroma južni kolodvor in da poleg tega takoj pogledajo vozni listek, če se glasi za željeno namenbno postajo.

— **Poštni izkaznice.** Potujoče občinstvo ima pri dviganju poštinih pošiljatev, posebno denarja, dostikrat težkoče radi dokazila istovetnosti, katere bi popolnoma odpadle, ako bi se uvedene poštne izkaznice izdatneje uporabljale. Avstrijske poštne izkaznice, katere izdajajo poštne uradi proti vplačilu 50 vin, in katere morajo nositi sliko imetnika, veljajo zasedaj kakor legitimacije pri dviganju poštinih pošiljatev v Belgiji, v Nemčiji, Italiji in Švici. Od 1. maja t. l. naprej bodo veljavne tudi na Danskem, v Franciji, na Luksemburškem, Norveškem, v Rumuniji in na Švedskem.

— **Novosti v prometu direktnih voz iz Trsta, oziroma v Trst med poletno službo 1911.** Od 1. maja t. l. naprej se navedejo v prometu direktnih voz sledeče važne spremembe: Direktni voz I. in II. razreda Vlissingen-Trst in spalni voz Monakovo-Trst dospeta mesto z vlakom št. 1 že z vlakom št. 501, kar pomeni zboljšanje zveze, oziroma skrajšanje vožnje v relaciji London - Vlissingen - Trst za 2 uri 20 minut. Pri vlakih št. 1 in št. 502 vozi direktni voz I. II. in III. razreda - Monakovo. Pri vlakih št. 501 in št. 502 ne bo več vozil berlinski voz I. II. in III. razreda v tuzemstvu čez tursko železnico ampak čez pyhrnsko železnico, na isti poti vozi pri teh vlakih med Lincem in Trstom ter obratno direktni voz I. II. in III. razreda. Podnevni brzobjavki vozi od 1. maja deljeno. Vlak št. 507 in 508 vozita v relaciji Dunaj j. k. in Berolin-Trst čez pyhrnsko železnico, vlak št. 707 in 708 v relaciji Berolin - Monakovo - Trst čez tursko železnico. Pri obeh prvih vlakih vozi direktni voz I. II. III. razreda in restavracijski voz med Lincem in Trstom, pri slednjih dveh tudi direktni voz I. II. III. razreda med Prago in Trstom ter restavracijski voz Monakovo - Trst čez tursko železnico. Radi udobnosti občinstva, ki se pelje čez tursko železnico v Opatijo, bo vozil pri vlakih št. 1724/708 in 707/1723 in zveznih vlakih direktni voz I. II. razreda Solno-grad - Opatija - Reka čez Jesenice-Ljubljano - St. Peter. Občinstvo, ki potuje v pustersko dolino, ima pri vlakih št. 1 in 20 direktni voz I. II. razreda v relaciji Trst-Francensfeste čez Beljak. Direktni voz I. II. razreda Reka - Benetke čez Červinjan odpade pri vlakih št. 818, zato bo pa vozil povodno razstave v Turinu direktni voz Trst j. k. Turin pri vlakih 26/1009/803/3/439/82 in nazaj pri vlakih št. 91/1532/2/802/1010/23 čez Tržič - Červinjan. Ostali direktni vozovi, ki so bili že v zimski službi 1910/11 v prometu, voziijo tudi v poletni seziji.

— **Srečkanje.** Pri srečkanju 5% državnih srečk l. 1860., ki se je vršilo dne 1. maja na Dunaju, je dobila prvi dobitek v znesku 600.000 K serija 3322 št. 9, drugi dobitke 100.000 K serija 11.564 št. 14 in tretji dobitke 50.000 K serija 709 št. 13. Pri žrebanju srečk laškega rdečega križa v Riju pa je dobila prvi dobitke 30 tisoč lir serija 9233 št. 5. Po 2000 lir

pa sta dobili serija 2097 št. 42 in serija 118 št. 31.

— **Zunanja trgovina avstrijske monarhije.** Po statističnem izkazu trgovinskega ministrstva je znašala uvozna in izvozna trgovina avstro-ogrskega carinskega okoliša v marcu leta 1911: uvoz v vrednosti 207,6 milijonov kron, izvoz 207,1, tedaj nasproti lanskemu letu za 10,4 milijonov kron več uvoza in za 4,1 milijonov manj izvoza. V mesecih od januarja do marca t. l. je znašal uvoz 748,1, izvoz pa 550,7 milijonov kron, tedaj za 23,4 več uvoza in za 3,2 milijona kron manj izvoza, kakor lansko leto v istem času. Trgovinska bilanca za mesec od januarja do marca izkazuje letos pasivum 197,4 proti 170,8 milijonov kron v lanskem letu.

— **Razstava amaterskih del.** V letu 1908 se je oživotvorila povodom jubileja vladanja cesarja po inicijativi sekijskega načelnika dr. pl. Röll ustanova cesarskega jubileja v svrhu oskrbovanja otrok uslužbencev pri avstrijskih državnih železnicah. Kapital za to ustanovo znaša sicer že skoro 400.000 K, vključno temu pa zbog velikega števila državnih železnic ne zadošča, da bi se mogel urediti želeni smoter. Vsled tega se je ustanovilo društvo za pospeševanje ustanove cesarjevega jubileja za oskrbovanje otrok uslužbencev pri avstrijskih državnih železnicah v svrhu zvišanja sredstva ustanove. To društvo priredi po vzoru v lanskem poletju v Krakovu z velikim uspehom prirejane razstave pod pokroviteljstvom železniškega ministrstva razstavo amaterskih del uslužbencev avstrijskih železnic in njih svojcev na korist ustanovnega zaklada, za katerega bi se porabila vstopnina. V tej razstavi naj bi se predložilo, kar proizvajajo ti uslužbenci in njih svoji sami v umetniškem in umetniško - obrtnem oziru na polju domače industrije in sorodnih poljih. Razstava bo tedaj nudila zlasti dela slikarstva, kiparstva, male plastike, rezbarstva, risarstva (litografije, radiranja itd.), vzenja, čipke in preproge, potem produkte mizarstva in kovaštva, različne iznajdbe, modele in enako. Prijavljeni objekti se bodo pregledali, predno se pripuste k razstavi. Z ozirom na dobrodelni namen podjetja je dalo ministrstvo za javna dela razstavnemu odboru brezplačno na razpologo več prostorov v nadprilichju prizidka k avstrijskemu muzeju za umetnost in industrijo (Dunaj, Wollzeile št. 45), ki pa sicer nima nikakega nadaljnega stika s to razstavo. V teh prostorih bo trajala razstava od 6. do 22. maja. V tej razstavi se bo izločila tudi zbirka predmetov iz avstrijskega železniškega muzeja, zlasti železniški novci in kolajne. V osrednjem odboru razstave so železniški minister dr. Glabinski kot častni predsednik, nadalje ga. Flora pl. Derschatta kot predsednica in sekijski načelnik dr. vitez pl. Röll kot podpredsednik. Pri vsakem državno - železniškem ravnanstvu so lokalni odbori, ki imajo voditi predelala v dotičnem ravnanstvu okraju za razstavo.

Darila.
Upravištvu naših listov so poslali:
Za Ciril - Metodovo družbo: G. Alojzij Vetrh, c. kr. orožnik v Pulju, 3 K; Stefan Gruden, c. kr. fin. stražnik v Mirknu pri Korminu, 6 K 10 vin., nabral med obmejnimi Slovenci, fest kranjski »jodlarji« 5 K 42 vin., zbrali pri »Mrakovem šotoru« na »Jurjevanju« in 4 K, nabrali tržaški Slovenci pri narodni igri. — Skupaj 18 K 52 vin.

Obrambnemu skladu Ciril - Metodove družbe: Fran Babič, trgovec in posestnik na Dolenski cesti 3, obrok za svoj kamen v znesku 50 K.

Narodnemu skladu: Družba tarokistov v Starem trgu, 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 30. aprila: Ana Zupančič, zasebnica, 61 let, Tržaška cesta 24. Marija Wölfling, zasebnica, 61 let, Zaloška cesta 11. — Anton Zerbo, metlarjev sin, 1 leto, Streliška ulica št. 15.
Dne 1. maja: Ivan Beden, čevljar, 46 let, Rimska cesta 17. — Marijana Galé, tovarniška delavka, 55 let, Krakovski nasip 14.
Dne 2. maja: Marija Trefalt, kontoristinja, 21 let, Dunajska cesta št. 29.
V deželni bolnici:
Dne 28. aprila: Marijana Gaber, občinska uboga 53 let. — Jakob Debeljak bivši rudar, 33 let.
Dne 29. aprila: Josip Švigelj pastir, 12 let. — Fran Albrecht, bivši čolnar, 47 let. — Helena Orazem, železničarskega sprovednika vdova, 83 let.

Beškodki in stroški „Družbe sv. Cirila in Metoda“.
Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca aprila 1911. sledeči promet:
I. Prejemki:
a) Redni prejemki:
1.) Prispevki iz nabiralnikov 1072 K 59 v
2.) Prispevki podružnic i. s.
a) Kranjska 230 K 81 v
b) Štajerska 434 „ 96 „
c) Koroška „ „ „
d) Primorska 214 „ „ „
Skupaj 879 K 77 v
3.) Razni prispevki 3514 K 28 v
Skupaj 5466 K 64 v
b) Izredni prejemki:
4.) Prispevki za obramb. sklad. 1856 K 71 v
Skupaj 7323 K 35 v
II. Izdatki:
a) Redni izdatki:
plače, remun-racije učitelj-skemu osebju, razniračunilitd. 9734 K 06 v
b) Izredni izdatki:
naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad 1856 „ 71 „
Skupaj 11590 K 77 v
torej primankljaja 4267 K 42 v
Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.
V Ljubljani, dne 2. maja 1911.

Borzna poročila.
Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dunajske borze 3. maja 1911.

Maložbeni papirji.

Srečke.

Dolnoslo.

Valute.

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 3. maja 1911.
Termin.
Pšenica za maj 1911 . . . za 50 kg 12,81
„ oktober 1911 . . . za 50 kg 11,65
Rž za maj 1911 . . . za 50 kg 9,70
Koruza za majnik 1911 . . za 50 kg 6,56
Oves za oktober 1911 . . za 50 kg 7,78
Efektiv.
Neizpremenjeno.

Poslano.
Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollvege Seidlitz-praska«, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepljivo ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastjočim vspehom. Skatljica 2 M. Po postnem povzpetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJSKA, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 18

Moj dragi, zakaj si nahoden?
Meni se kaj takega ne more pripetiti. Prvič imam briljantno odvrčalno sredstvo in drugič si znam hitro pomagati, če se čem ukoreninili prehlajenje: Vselej vzamem Fayeve pristno sodenske mineralne pastilje. Kakor vsled nahoda oboli vrat in bronhije, tako jih moje sodenice hitro in sigurno ozdravijo. Radi tega poslušaj moj svet: Kupi si v lekarni ali v drogeriji skatljico sodenic za 1 K 25 v, toda pazi, da ne dobiš kaj ponarejenega. Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

Svarilo. Staropreizkušeno, po svojem učinku neprekosljivo želočno sol lekarnarja Schaumann v Stockeraru na Nižjeavstrijskem večkrat zamenjavajo s podobnimi in manjvrednimi izdelki. Občinstvo se zato preprosto, naj natančno pazi na oblastveno varovano besedno znamko in podpis. Jul. Schaumann. Schaumannova želočna sol hitro odstrani vsako neredno vretje v črevesu in v kali uduši gorečico, utripanje srca, glavobol itd. Ker izdelek torej prebavo navede na pravo pot, dovaja telesu novih moči. Vsi na želodcu bolni, slabotni in diabetiki naj poskusijo to sredstvo. Dobiva se v Skatljicah po 1 K 50 v po vseh lekarnah in večjih drogerijah. Glavni razpošiljatelj je izdelovatelj lekarnar J. Schaumann v Stockeraru na Nižjeavstrijskem.

Lesih & Windischer

Prilporečamo
novo trgovino z
manufakturnim
blagom.

Ljubljana
Stari trg 1
(prej bazar)
postaja elektr. železnice.

**Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las**

**Tanno-chinin tinktura
za lase**

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodnim 1 krono.
Raspoložljiva se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

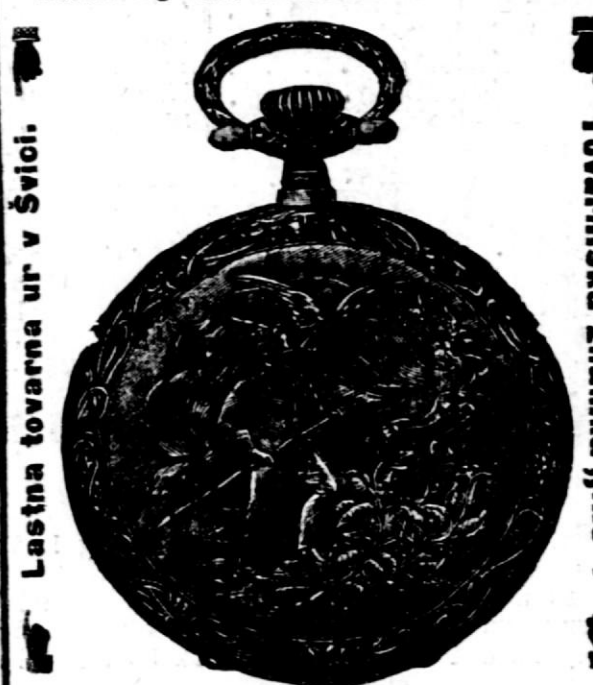
Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, špajljet,
najfinjših parumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rešjeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubli. mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
člani bolniških blagajin (župne železnice,
c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške
blagajne v Ljubljani).

**Specialiteta, edina slovanška
ura za tolovadce.**
Dobi se samo pri tvrdki

Ljubljana **H. Suttner** Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

Lasna tovarna ur v Švici.

**Svarilo
pred ponaredbami!**

Tvoj slab želodec
Je žalosten godec!
Če bi vžival

Ne bil bi bolan:

Naročajte „FLORIAN“ od izdelovalnice!
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Vidina nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 730-9 mm

maja	Čas opazovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo
2.	2. pop.	737-2	13.8	sr. jug.	oblačno
3.	9. zv.	736-7	9.2	sl. zah.	dež
3.	7. zj.	734-3	9.7	sl. zah.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 10-7°.
noči. 12-3°. Padavina v 24 urah 0.6 mm.

+

Ravnateljstvo trgovskega, bol-
niškega in podpornega društva
v Ljubljani javlja tužno vest, da je
njegov mnogoletni član, gospod

Fran Regorschek
trgovca

danes zjutraj previden s svetimi
zakramenti za umirajoče v 76. letu
starosti mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb bo v petek, 5. maja
ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti
Mestni trg št. 24 na pokopališče pri
sv. Križu.
Predragega pokojnika priporo-
čamo v blag spomin!

Ljubljana, dne 3. maja 1911.

+

Potrtega srca naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancom
prežalostno vest, da je naš iskreno-
ljubljeni brat in stric, gospod

Fr. M. Regorschek
trgovca in posestnika

po dolgem trpljenju, previden s sv.
zakramenti za umirajoče, danes dne
3. maja ob 1/2. uri ponoči blaženo
zaspal v Gospodu. 1594
Pogreb bo v petek, 5. t. m. ob
5. popoldne iz hiše žalosti, Mestni
trg 24, na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo slu-
žile v stolni cerkvi.
Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, 3. maja 1911.

Žalujejo ostali.

I. kranjski pogreb. zavod Fr. Doberlet.

Oblastveno dovoljena 1584

posredovalnica za službe

se odda v najem.

Kdo? pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Ugodna prilika za nakup 1591

hiše s hlevom

(pripravno zlasti za one ki rabijo hlev
za konje), velikim vrtom ob lepi cesti
v Ljubljani. Plačilni pogoji najugod-
nejši. — Pojasnila v **Sodnijski ulici**
št. 4, pri čevljarju Ravnikarju.

Modni salon.

Častitim damam priporočam

klobuke

le najfinejšega okusa

Ica Škof-Vaneh

239 **Pod Frančo.**

Šalni klobuki vedno pri-
pravljene. Tako tudi venci
o trakov in razne cvetlice
.. doma izdelane. ..

Ročna prilika! Ročna prilika!
Zelo dober, skoro nov 1588

pianino in kratak klavir

se posmi prodaja na vega Sv. Petra
cesti, vhod katedrškega cista št. 2, 2/1.

Gospodična

zmožna slovenskega in nemškega je-
zika, strojepisja in stenografije

išče službo.

Gre tudi na deželo. — Ponudbe naj
se blagovolijo poslati na upravništvo
»Sl. Naroda« pod št. »strojepis«.

Stanovanje

malo, lično 1589

se odda za takoj ali za avgustov termin
mirni stranki. — Vpraša se
Iliraka ulica 29, I. nadstr. desno.

Prav dobro dolensko rdeče 1586

- vino -

proda

Fran Zesser v Krškem.

Mlad mož

36 let star, več slovenskega in nem-
škega jezika, oženjen, išče službo za
oskrbnika, nadzorovalca delav-
cev ali kaj sličnega. — Ponudbe
pod »F. 75« pošto ležeče, Novo mesto.

Elegantno stanovanje

v vili 1590

s 4 sobami, verando, kopalno sobo,
porabo vrta in pritliklinami

se odda za avgustov termin.

Vpraša se v stavbni pisarni
Filipa Supančiča, Šubičeva ul. 5.

Žadejte Polo vpleh.
lahvich jen se zak. ochr.
uspornim usmim kapkovym.

Grand Prix S

Polo

**nejlepši tekut
cididlo kavu**

Fritz Schulz jun.
Zaps. spols. ruč. obm. v Ljubljani

Žadejte vzorčkov lahvičy zbirne

Lokal

na vogalu Kongresnega trga in Vegove
ulice **se odda za avgustov termin.**
Pripraven je za kavarno ali trgovino.
Več se izve pri hišnici istotam. 1583

Proda se v Metliki 1569

hiša

z gostilniške koncesije vred.

Lepa prilika sedaj, ker se bo v krat-
kem zidala železnica. Ponudbe v teku
8 dni na upravništvo »Slov. Naroda«.

Proda se

hiša z vrtom in njivo

ob glavni cesti v **Mengšu št. 63.** V hiši
je bila že mnogo let gostilna in je pripravna
tudi za kako drugo obrt. 1555
Natančna pojasnila daje lastnica, **M. Za-
bavnik tu, Sv. Petra cesta št. 24.**

Vinarska in gospodarska

zadruga v Dornbergu ::

ima še večje zalogo naj-
izbornejšega vipavskega

vina

v zalogi. Cene zmerno,
.. postrežba točna. ..

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, **Sodna ulica št. 3**
izvršuje vsa čevljarška dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
televadške čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevljar. 245

Ustanovljeno leta 1873

Najboljše apno prodaja

I. Tauber, starej. Zagorje ob Savi.

cene zmerno, postrežba solidna. 1408

Pristna brnska sukna.

Pomladna in poletna sezija 1911.

Kupon	1 kupon	7 kron
Met. 310 dolg	1 kupon	10 kron
za kompletno	1 kupon	12 kron
moško obleko	1 kupon	15 kron
(suknja, hlače, te- lovník) stane samo	1 kupon	17 kron
	1 kupon	18 kron
	1 kupon	20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K
dalje blago za površnike, turistovski
loden, svilnati kamgarn itd. itd. raz-
pošilja po tvorniških cenah kot solidna
in poštena vrlo znana 472

zaloga tvornice sukna

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci gratis in poštino prosto.
Prednosti privatnih odjemalcev, ako blago naroča
direktno pri firmi Siegel-Imhof so precejšnje.
Zaradi silnega prometa blaga vedno največja tovara
popolnoma svežega blaga. — Stalno najnižje cene.
— Tudi najmanjša naročila se po vzorcu vestno izvrše.

Dolbilni stroj
(Stemmaschine)

za mizarje, se po ceni prodaja.
Kje, pove upr. Sl. Naroda. 1528

Stanovanje

v suterenu, obstoječe iz dveh sob ali
pa ene sobe s kuhinjo oddati je takoj
v vili na **Erjavčevi cesti št. 24.**
Poprašati je pri hišnem lastniku. 1575

Šaška kuhinja

Selenburgova ulica 7, nasproti glavne pošte.

P. n. gostom se priporoča pristno na
novo došlo vino „**Brioni**“. — Vsak dan
razne sveže morske ribe. — Danes velika
množina sardel po znižanih cenah, nadalje
scombri, riboni, cievoli, suhi slaniki in ragu
agnello. 1586

Stanovanja

s 3, 4 ali 5 sobami — kopeljo,
električno razsvetljavo,
se oddajo za avgustov termin.

Poizve se: Poljanska cesta 22, pritličje d.

Na prostovoljni dražbi

v četrtek, 4. maja t. l. od 9. ure naprej
prodajala se bode 1576

sobna oprava, okna in vrata

Ulica na grad 6.

Gospodična

vešča slovenskega in nemškega jezika,
spretna v vezenju, kakor tudi iz-
urjena prodajalka 1502

sprejme primerno službo

najraje v Ljubljani. Vezanje sprejema
tudi na dom. — Ponudbe se blagovo-
lijo poslati najpozneje **do 10. maja t. l.**
pod **M. B.** pošto ležeče Ljubljana.

Dve stanovanji

v I. nadstr. s 3 oziroma 4 sobami in
pritliklinami **se oddajo s 1. avg.**
t. l. na Kongresnem trgu št. 3.

Istotam je oddati tudi večji

lokal

Natančneje pri hišnici. 1568

Kavarna LEON

na Starem trgu št. 30

je kakor navadno ::

vso noč odprta.

Za obilen obisk se priporočata

Leon in Fani Pogačnik.

Jamski sluga

se sprejme za Postojno.

Pogoji: Avstrijsko državljanstvo, starost
ne čez 40 let, krepkost, neomeđevano
življenje, znanje več jezikov. Dotični
naj bo po možnosti izučen rokodelcec.
Plača se mesečno 80 K in opravo.

S potrebnimi dokazi opremljene
prošnje naj se vložijo **do 15. maja 1911**
pri jamski komisiji v Postojni. 1585

Jamska komisija v Postojni,
dne 29. aprila 1911.

OXO govejejuhina **Liebig**

kocka družbe

da hitro in na ugoden način krožnik najboljše goveje juhe. — Cena samo 5 vinarjev.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolžniška glavica K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 610.000 kron.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih **4 1/2 0/0** Kapuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
obrestuje od dne vloge po čistih **2 0/0** po dnevnem kurzu.

Telefon štey. 16.

7

Uvažujte pri nabavanju
spomladanskih oblek in površnikov
za gospode in deco

najnovejšo konfekcijsko trgovino :
Maček & Komp.
v obližju glavne pošte, Franca Jožefa cesta štov. 3.

Modni salon
JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovska ulica štov. 3

prporoča svojo veliko izbiro krasnih klobukov, modelov za dame in deklice, čepice, različen nakit za klobuke.

Sprejemajo se popravila. 2306 Cene brez konkurence!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Naređajte na izbiro
bluze, krila, kostume,
plašče, jopice, večne halje, polo-
rine, perile, stesnike dalje
otroške obleke, plašče,
klobučke, čepice in druge potreb-
štine za otroke in novorojenčke
pri

M. Kristofić-Bučar

Ljubljana, Stari trg 28.

Priznana najfinjša damska in otroška kon-
fekcija. Izdeluje tudi po meri. Najnižje cene.

Pension 'Villa Celestina' v Opatiji

Ob kralja Karola promenadi, na novo urejene elegantne sobe z balkoni, za eno ali več oseb s hrano ali tudi brez hrane. Električna razsvetljava ter kopališče v vili. Dobra pitna voda z Učke! Krasen razgled na morje in celo okolico, na razpolago je tudi uporaba vrta. Pension se nahaja v lepem mirnem kraju Opatije v bližini morja!
Cene nizke! Domača družba!

1525 Priporoča se **R. JUVAN, Opatija.**

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Maksimilijan Sartory

Rožna ulica štov. 15

se priporoča slavn. občinstvu kot specialist za upeljave in poprave električnih zvoncov, telefonov, strelovodov, električne luči, zdravniških in zobozdravniških aparatov ter vse v to stroko spadajočih del.

Najboljše blago, cene nizke. Proračuni na zahtevo brezplačno.

Najboljša in najzdravejša
barva
za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

S. STRMOLI

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Cenovnik lasnih izdelkov in potrebščin se pošlje na zahtevo zastoj.

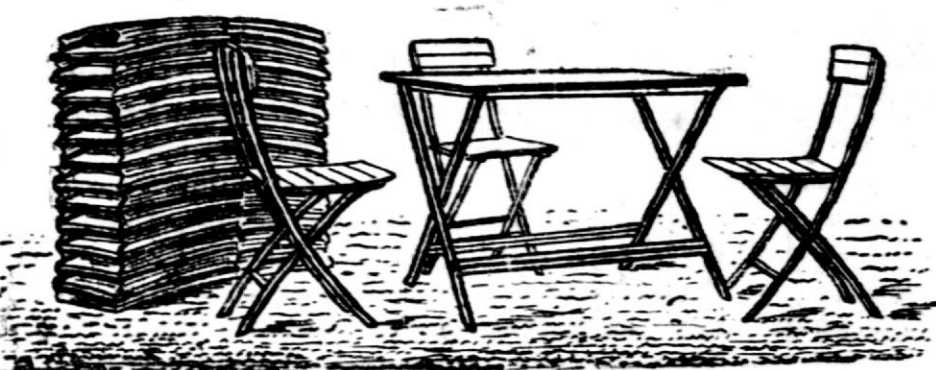
MATEJ OBLAK

Velika zaloga domačih in tovarniških čevljev

Ljubljana
Kongresni trg 6

Po meri naročeni čevlji se izdelujejo v lastni delavnici najsolidneje.

Avstr. patent št. 46.347.

Patentovano v 7 državah

ČUDOVITO!

Vse dosedanje iznajdbe skladnih stolov, klopi in miz celega sveta presega J. Lojk-ova iznajdba **železnih skladnih stolov, klopi in miz,** ki jih izdeluje in zalaga

parna tovarna lesnih izdelkov

FR. BURGER V SPODNJI ŠIŠKI.

Prospekti zastoj in poštine prosto. Vzorci pošiljam po porzetju. Ako ne ugaja, sprejemem poštine prosto nazaj in vrnem vplačani denar.

Računi se plačujejo le neposredno meni.

Buffet

„Triglav“

na Bledu

ob jezeru pod kolo-
dvorom
se da v najem.

Pojasnila da lastnik

J. Peternel

hotelir na Bledu.

Modni salon

M. SEDEJ-STRNAD

priporoča cenjenim damam

klobuke le najfinejše izvršbe. —

: Žalni klobuki vedno v zalogi. :

Prešernova ulica.

Priznana največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Frančiškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION«

v Genovi in Bielu

on torej lahko po originalno tvorniških cenah

garantirano zanesljivo, v vseh legah in tem-
peraturah po njegovem astronomičnem

regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu,

tula, srebru, niklju in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.

Ceniki zastoj in poštine prosti.

Velika zaloga najmodernejših slamnikov.
Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

Zopetna otvoritev hotela, restavracije in kavarne
„Hotel Ilirija“.

S tem vljudno naznanjam, da sem prevzel in zopet otvoril
prenovljeni „hotel Ilirija“ v Ljubljani.

Vodil bodem restavracijo in kavarno po svojih najboljših močeh v zadovoljnost častitih gostov.

Vsi prostori so nanovo preurejeni. Pri restavraciji je lep senčnat vrt in povsem moderno kegljišče, ki se odda v abonement.

Priporočam se za prijazni obisk

Aleks. Heger, hotelir

bivši glavni portir v hotelu »Union«.

1519

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpejše kritje stoh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. — Spretni zastopniki so iščajo.

975